

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, BELKÖZÉP-UTCZA 11. SZ.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

Kérjük
az előfizetések megújítását.

TARTALOM:

Önálló eredeti czikkekk:

Tanulságok. <i>Török Mihály.</i>	125
A tejszövetkezet kérdéséhez. <i>J.</i>	126
Hazai magtermelésünk érdekében. <i>Liebbald Béla.</i>	126
Nyujt-e különös előnyt a gazdáknak az impregnált takarmány répa mag? <i>Jaensch G. és társa.</i>	127
Kisobb szakközlemények	127
Irodalmi szemle:	
Hazai lapokból. —r. —ő.	128
Külföldi lapokból. —r. —s., S.	128
Kormányintézkedések	129
Vegyes közlemények	129
Közgazdaság, üzlet, forgalom	130
Hirdetések	

A legjobb magvak

legolcsóbb beszerzési

forrása

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir.

udvari szállító,

József főherceg Ő cs és kir. Fensége
udvari szállítója, a román király Ő Fensége
udvari szállítója, Ferdinánd bolgár fejedelem
Ő kir. Fensége udvari szállítója, a szerb
király Ő Fensége udvari szállítója, Fülöp
szász-coburg-góthai herceg Ő kir. Fensége
udvari szállítója

magkereskedése

BUDAPESTEN,

VI. ANDRÁSSY-ÚT 23-IK SZÁM. (28.)

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Tanulságok.

Széles mederben folyt le a képviselőházban a földmivvelésügyi költségvetés tárgyalása. Alig emlékezünk ilyen érdeklődésre a mezőgazdaság kérdései iránt, mint a milyen most mutatkozott a t. Házban, melynek tagjai között pedig többségben vannak a földbirtokosok. Ez az öröndetes tünet az idők jele.

A közvélemény figyelmét kezdik lekötni a közgazdaság kérdései s a meddő közjogi viták mellett helyet ad az élet praktikus kérdéseinek megvitatására is. Szinte magunk előtt látjuk a jövő idők kiszélesedett perspektíváját, melyet a gazdasági élet fejlődése fog biztosítani az ország számára.

A kor haladása elől nem zárkozhatott el sokáig a magyar parlament sem, melyről még néhány év előtt szarkasztikusan jegyezték meg, hogy a közgazdasági kérdések iránt semmi érdeke nincsen s a mit e téren produkál, az annak a bizonyítéka, hogy közgazdaszai csak *mükedvelők*.

A szomszéd Németbirodalom csodálatos előhaladása belelökte hazánkat is a gazdasági fejlődés kényszer útjába s ma már ott vagyunk, hogy eredményekre is tekinthetünk vissza.

Azok a zavaros fogalmak, melyek még néhány év előtt is megszedítették az emberek fejét, tisztulni kezdenek; az agrarius és merkantilista jelszavakon lovagoló szélső irányok hívei egymás után szerelik le a vesszőparipákat s ma már van reményünk arra, hogy vége lesz minél hamarabb a jelszavak politikájának, hogy helyet adjon annak a komoly munkának, melynek eredménye a mezőgazdaság megerősödése lesz.

A magyar ipar megteremtése sehogysz sem lehet káros a magyar földmivvelés érdekeire s a fokozatos fejlődés nem kedvezvén a szélsőséges jelszavaknak — csak életerős támasza lehet az agrár érdekeknek. Ime ez is tanulság, melyet levonhat magának az ország gazdaközönsége, abból a vitából, melynek anyaga elegendő bizonyítékot szolgáltatott arra, hogy csak az egyoldalú felfogásokkal üzött szédelgéseknek sikerült merev agrarius és merkantilista irányzatok álláspontjára kényszeríteni az embereket.

A gazdasági összhang elemi feltétele az ország fejlődésének. Az ipart a mezőgazdasággal szembe állítani, egyiket a másik ellen ütköztetésnek kijátszani veszedelmes törekvés, melynek ágyat vetni a törvényhozásban és kereskedelmi szerződésekben, a mint azt örömmel konstatáljuk, nem fog sikerülni már csak azért sem, mert az egyoldalú gazdasági politika hitelét vesztette ugy a házban, mint azon kívül is.

Az ipar dédelgetése a mezőgazdaság rovására lehetett czélzatos politikai törekvése

egyek pártoknak és egyes embereknek. Az a helyzet azonban, melyet közgazdasági életünk jelenleg mutat, határozottan megczáfolja azt, mintha mostoha gyermek volna a mezőgazdaság Magyarországon.

Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter, ki joggal hivatkozhatik sikerekre és eredményekre, eddigi munkásságának beszámolójában alaposan ráczáfolta arra, hogy a mezőgazdaság érdekei kellő védelemben nem részesülnek. Nem frázisokkal, hanem számokkal bizonyított. A numerusok argumentumai pedig bizonyára kicsavarják az agrarius jelszavak fegyvereit azok kezéből, a kik ép oly mereven kívánnak gátat vetni az egészséges fejlődés elé, mint azok a merkantilisták, a kik a nagy tőke dédelgetése közben elfeledték felismerni azt az igazságot, hogy csak a magyar földmivvelés lehet szilárd alapja a magyar nemzeti politikának

Sem a nagy tőke, sem a nagy latifundiumok nem részesültek kegyes elbánásban a hosszú vita alatt. Szinte keresztül huzódik az összes beszédeken, mint egy vörös fonál a kis ember védelmének szüksége. A jövő szociális politikája tehát a kis existenciák védelmének jegyében fog fejlődni.

Az agrarius táborból megindított lavina előbb-utóbb magával sodorja a nagy kötött birtokokat. Pedig ha jól tudjuk, épen e táborban van legkevesebb híve a hitbizományok megszüntetésének. Beksics Gusztáv könyve a telepítésről, hatalmas lökést adott ennek a törekvésnek s ma már nagy erőfeszítésbe kerül ideig-óráig feltartóztatni ezt a nagy aranyu mozgalmat, mely a földbirtok mobilizálásával meg fogja fosztani közgazdaságunkat ettől az egyetlen és valljuk be szükséges konzervatív vonástól is. A földbirtok önmagában is konzervatív jellegű lévén, állandó és szilárd alapja a magyar faj nemzeti jellegének. Veszedelmes minden törekvés, mely ezt a konzervatív jellegét leakarja törölni a magyar földről, mégis ennek a problémájára fog még sok gondot okozni a közvéleménynek és a parlamentnek. E bajok kuforrása pedig az egyoldalú és merev agrarius politika által felidézett reakcióban keresendő. Ime a jelszavak politikája által okozott veszélyes jelenségek egyike.

Hogy mi lesz a megoldás, az a jövő kiszámíthatatlan titka, mindössze csak azt óhajtánók, hogy kevesebb jelszó és több belátás, kevesebb mükedvelés, de annál több tudás legyen a forumon. Akkor aztán nem féltjük a magyar mezőgazdaságot sem az agrarizmustól, sem a merkantilizmustól, annál kevésbbé pedig attól, hogy a nagy feladatok megoldásából hiányozni fognak azok a nemzeti szempontok, melyek előtt minden szélsőséges iránynak meg kell hajolnia.

Török Mihály.

MAGYAR FENYÖMAG PERGETŐ GYÁR.

ERDÉSZETI MAGKERESKEDÉS

FARAGÓ BÉLA Z.-EGERSZEGEN

ajánl mindennemű hazai s külföldi legmagasabb esiraképességű tü és lomblevelű

Erdei vetőmagvakat

tölgyemakkot s gyümölcsfa magvakat.

Kitüntetve díszoklevél, arany s ezüst éremmel s számos erdészeti hatóság ellsmoró nyilatkozatával.

Árjegyzék bérmentve.

(275.)

A tejszövetkezet kérdéséhez.

(Szerkesztői üzenet egy érdeklődőnek.)

Egyletünk nemcsak élénk figyelemmel kíséri a mezőgazdasági élet terén keletkező és fejlődő irányzatokat, hanem törekszik is azok közül népszerűsíteni a viszonyainkhoz alkalmasokat. Így van ez a *tejszövetkezetek* alakításának kérdésével is. Mikor ez iránt erőteljesebb mozgalom indult, czirka 5—6 év előtt, az igazgató-választmány tüzetesen foglalkozott egy központi tejszövetkezetnek Kolozsvárt való felállításával, s ha jól emlékezünk Dr. Szentkirályi Ákos igazgató részletes üzemtervet is dolgozott ki, mely kinyomtatva a választmányi tagok között szétosztatott, mielőtt az ügy tárgyalás alá került volna. Akkor a viszonyok nem voltak kedvezők ezen kérdés megoldására és e miatt lekerült a napirendről. *Bartha Miklós* képviselő hazafias szellemtől áthatott czikkei nagyon jó szolgálatot tesznek a mi mezőgazdasági ügyeinknek, egyrészt, mert frappánsul világítják meg annak egyes részeit, hiányait és helyes irányban jelzik a fejlődés útját, — másrészt, mert olyan körökben is fölkeltek az érdeklődést a jelzett kérdések iránt, a hol nem annyira az a fő, hogy *mit* mondtak, mint inkább az, hogy *ki* mondta.

Azok a gazdasági kérdések, melyek magasabb nemzeti érdekek szempontjából is úgy volnának fejlesztendők és megoldandók, hogy összetartó kapcsolatot is képezzenek a különböző elemek között, egyletünk kebelében részint tanulmányozás tárgyát képezik, részint előkészítés alatt állanak. Ne méltóztassék azt gondolni, hogy ezeknek a kérdéseknek a gyakorlati élet számára, olyaténképen való megoldása, hogy benne a magasabb nemzeti szempontok is érvényre jussanak, olyan egyszerű és könnyű dolog, mint, a hogy azt *Bartha Miklós* becses cikkeiben aranyos tollal megírta. Dehogy, dehogy! . . . Mennyi egyéni, társadalmi, sőt más, — az emberi gyarlóságokból és a közviszonyokból folyó érdekeken kell keresztül gázolni néhány (mert ebben a gárdában nincsenek sokan) teljesen önzetlen embernek, a míg csak az eszmét magát meghonosítja. Ezután következik a valósításért egy újabb küzdelem, a hol minden talpalatnyi térrért külön-külön kell annak rendje és módja szerint sikra szállani. Anyagi segítyek nyújtása és ilyen előnyök biztosítása a legfőbb mozgó rugó, tehát: *kérni semmit, adni mindent*. És még sok-sok minden más furcsaságok vannak itt, a melyek visszatartják sokszor még azokat is, a kiknek szíven fekszenek a kérdések.

Eszméket felvetni könnyű, megvalósítani nehéz. a mit különben azért mégis csak megpróbálunk, remélve, hogy jövőben a kivitelnél gazdáink jóakarata és áldozatkészsége — mely utóbbival főképp, a multban nem épen mindig dicsekedhetünk — velünk leend.

J.

Hazai magtermelésünk érdekében.

Rég lejárt már annak az ideje, hogy a hagyományos külterjes rendszerrel a mezőgazdasátnál boldogulni lehessen. Az idővel változott viszonyok az irányra is oly mérvben gyakoroltak befolyást, hogy a régi piac-termeléssel a gazda manapság már számadását nem találja meg.

Részben öröklött, részben megcsontosodott szokása a magyar gazdának, hogy a változott viszonyokba csak lassan és nehézkesen tudja magát beleélni; mielőtt körültekintővé lenne, végigpanaszolja a levegőt, hogy ily körülmények közt a magyar gazda megélhetése lehetetlenné vált.

Nem szándékunk ezuttal az okok taglalásával foglalkozni s ha belátjuk is azt, hogy a terméscsökkenések, az árak ingadozása s hasonneműek a nyerstermelés összes előnyeit felemészti; még sincs kizárva, hogy a látkör kibővítése és józan körültekintés mellett belterjes rendszerrel az aggodalom csalóka látzattá törpül s beigazul az, hogy a magyar föld a magyar gazdának még mindig megélhetést biztosítani képes.

Hogy többet ne hozzak elő, itt van a belterjes magtermelés. Egyre jajgatunk, hogy így meg amugy nincs pénzünk s hogy a gazdasztály napról-napra szegényül, de azért még sem jut eszünkbe, hogy magzükségletünket magunk termeljük s esetleg a magtermést magát jövedelmi forrássá tegyük. A leghazafiasabb magkereskedő is ilyeténképp utalva van szükségletét ott szerezni be, a hol ahhoz legközelebb juthat s ha azt itthon nem kaphatja meg, kellelten-kénytelen a külföldre szorulni.

Ezzel azonban apad a nemzeti vagyon, a mennyiben százezrek szivárognak külföldre ki, a honnét az többé hozzánk vissza nem jut.

A hazai magtermelés tehát egyike azon kötelemeknek, a melylyel a gazda nemcsak saját érdekének, de édes nemzetének is tartozik. Hisz a sok idegen maggal manapság már annyira elárasztják országunkat és zsebelik pénzünket, hogy valóban nem csoda, hogy a gazdasztály napról-napra szegényebbül. Az élelmes külföldi vizsga- és éberszeme nagyhamar átlátja a helyzetet és állapotot, e mellett nem késik az saját előnye és hasznára kizsákmányolni. Mig mi aztán szomorúan bucsuzunk verejtékekkel szerzett pénzüinktől, addig a külföldi elégülten dörzsöli kezeit s mosolyogva tekint duzzadó erszényére.

Igy van ez nagyban, de semmivel sincs jobban kicsinyben sem. Egyik baj szüli aztán a másikat; mert az elhanyagolt magtermelés megbénítja a hazai kereskedelmet is s előtérbe lép az import. Amugy is régi hibája a magyarnak, hogy saját termékét kellően becsülni nem tudja; mert vagy tulbecsüli vagy pedig értékéből is levon. Minden szebb és jobb előtte, a mi külföldről lesz behozva, sőt nagyra vagyunk vele, ha egyik-másik tárgyhoz hozzátéhetjük, hogy ez vagy amaz külföldről való. Pedig a tapasztalat elégszer beigazolta már, hogy nem mi, hanem a pénzünk kedves a külföld előtt. Nincsenek ugyan kezeimnél az összes statisztikai adatok; de azért bátran merem állítani, hogy százezrek vándorolnak ki hazánkból nem gazdasági, hanem főleg kert magvakért, a melyeket egyesek külföldről s főképpen Erfurtból hozatnak. Egészséges viszonyok közt pedig ez mind az országban maradhatna.

De meg erős tévedés az is, mintha az erfurti magkereskedők mind maguk termelnék

azokat a magvakat, a melyek forgalomba kerülnek.

Sőt ellenkezőleg, azon konyhakerti magvak közül, melyek valaha Erfurt speciálitását képezték, ugymint az erfurti fehér- és vöröskáposzta, erfurti karfiol, murok, saláta, erfurti hagyma, ezek közül semmit, de éppen semmit sem termelnek többé az erfurtiak, hanem mindent Hollandiában és részben Franciaországban vásárolnak. Sőt mi több virágmagvakból csak mintegy századrészét termelik Erfurtban az összforgalmuknak, nevezetesen levkoya és őszi rózsamagot, de ne gondolja senki, hogy a virágmag-termésük kulturájuk belterjességét jellemzi, merőben reklámczélokra szolgálnak azok a virágmagvak is, mert Erfurt különben is nagy vasutforgalmi góczpont lévén, ezen virágtáblák ott állnak mind a vasut mentén, virágzó tanúságai az erfurtiaknak virágzó ravaszságaként, kik e táblákkal a vaspályán arra és keresztülutazó közönségben azt a hiedelmet akarják kelteni, hogy Erfurtnak van még magtermelése —

Bátran elmoudhatjuk, hogy azon konyhakerti magvak közül, melyek Erfurtban kerülnek utra, egy árva szem sem termeltetett Erfurtban és mint kifejtettük, egy elenyésző csekély rész kivételével, a virágmagvak sem ott termeltetnek. A mi pedig ott termeltetik, arról most már megegyeznek a szakkörök, hogy nem fajazonos, csiraképessége gyöngye, egyáltalán harmadrendűnek tartják a francia magvakkal szemben, melyek az első helyet foglalják el az angol magvakhoz képest, melyeket másodhelyre osztályozzák.

Hires magtermelő forrás volt valaha Erfurt, de az óriási konkurencia révén ez is arra a sorsra jutott, mint nálunk az eleinte szőlőjáról hires, később pedig szőlőjéről hirhedt Nagy-Maros.

A be nem avatottak tájékozásul mondjuk el, hogy Nagy-Maros valaha nagy tömegekben vitte ki külföldre kitünő édes és finom csemege-szőlőjét. A nagy marosi szőlő hirre vergődött a külföldön, mindenütt szívesen vették. Azután beütött a filoxera és elpusztította a nagy-marosi szőlőket. Szőlő nem volt már egy szem se Nagy-Maroson, de a nagy-marosi szőlőkupeczek összeszedtek-vettek a Duna mentén le egész Paksig minden vinkónak való szőlőt és szállították métermázsaszámra, mint nagy-marosi szőlőt a külföldre, a minek az lett a vége, hogy később a külföldön mindenütt irítottak attól a savanyu, rossz, élvezhetetlen boggyóktól, melyeket a „nagy-marosi csemege-szőlő“ elnevezés alatt próbáltak a marosi szőlőkupeczek rászóni a külföld fogyasztó közönségére.

Hát aztán miért lennénk mink jámborabbak és hiszékenyebbek, mint a külföldi fogyasztó közönség, mely nem ült fel a nagy-marosi szőlőcsiszáróknak, hanem kiebrudalta őket? Miért ülne fel fogyasztóközönségünk az erfurti magkereskedőknek? Erfurtban az óriás verseny áradata okozta, hogy az ottani forgalomnak 99/100 részét oly elemek ragadták magukhoz, melyek a magtermeléstől olyan távol állanak, mint a hajdu a harangöntéstől, ha hangzatos német nyelvű reklámjaiknak nem ül fel jó magyar közönségünk, még magyar nyelvű árjegyzéket is küldenek a nyakára, hogy ennek révén megkerítsék a „hires“ erfurti magvaknak. A kizsárolt erfurti területek már régen nem játszák a növénytermelés terén azt a szerepet, melyet valaha játszottak, de a mivel a föld adós marad, azt pótolja a reklám, melylyel az összevásárolt és

Eredeti Hanna árpa, Duppaui zab, tavasz rozs Champain-tavaszbuzza kitünő minőségben jutányosan kapható

HALDEK

magnagykereskedésében, József főherczeg Ö cs. és kir. Fensége udvari szállítójánál

BUDAPEST, VII. Károly-körut 9.

minden ráció, minden ellenőrzés nélkül szü-
kölködő magot felsallangozzák és előzónitik
más országok piaczeit, leszoritva ott az azon
országbeli termelési ipart és a fejlődő belke-
reskedelmet.

Az ilyen külföldi importra és amennyi-
ben termelő ország par excellence vagyunk,
magimportra egyáltalán nem vagyunk már
manapság rászorulva. Vannak már nálunk is
czégek, melyek hosszú évek során át a köz-
bizalmat kiérdemelték s megbízhatóságuk ve-
tekszik a külföld bármely czégével.

Első sorban tehát állást kell foglalnunk
az ellen, hogy külföldi magcsiszárók beférköz-
hessenek akár német, akár magyar nyelvű
reklámokkal közönségünkhöz, hogy ennek ér-
dekein csorbát ejthessenek, azután pedig me-
legebben kell felkarolnunk a hazai magterme-
lést, olyannyira, hogy a belszükségletet telje-
sen fedezze s így idegen mag használatára
ne kényszerítsen.

Továbbá pedig pártfogással kell támo-
gatni hazai magtermékeink belkereskedelmét,
főleg ott, a hol az magának a megbízhatósági
jogot kiérdemelte.

E kettős főtényező mellett javulni fog-
nak az országban az anyagi viszonyok s meg-
szűnik édes hazánk más országoknak pénz-
adózójává lenni.

Liebbald Béni.

Nyujt e különös előnyt a gazdáknak az impregnált takarmány répa mag?

Midőn tavasz beálltával elárasztatnak a
gazdák a magárusok ajánlatai által, akkor ugyan-
csak nehéz a fogyasztónak eltalálni a választ.
A magárusok zöme az áraknak minél te-
temesebb leszállításával törekszik egymáson
tul tenni, és ékes szavakkal magyarázzák a
gazdának élőszóval és prospectusok révén, mily
nagy előnyt ér el már a vetőmag vásárlás al-
kalmával is, ha az olcsóbb ajánlatra vet ügyet
a mennyiben azt az összeget, melyet az olcsó
bevásárlás révén megtakarít, nem szükséges
még csak a termés elérkezete alkalmával meg-
keresnie. Ha azonban, mint a gyakorlat embe-
rei állunk szemben ezen ajánlatokkal, és fonto-
lóra vesszük, mily végtelen fáradságot vett
igénybe a föld, míg vetés alá elkészíthetjük,
akkor nem egy könnyen vagyunk hajlandók
földjeink termését és ezzel kapcsolatosan az
egész gazdasági üzemenk jövedelmezőségét kér-
désessé, vagyis inkább kétesse tenni a végből,
hogy néhány márkát megtakaríthassunk az el-
vetés alkalmával Közelebről nézze meg a
gazda a beérkező ajánlatokat és megláthatja az
egyiknek és a másikkal előnyeit, és a prak-
tikus gazda elvégre még is csak azon vetőmag-
nak fogja az előnyt adni, a mely a nagy és a
biztos hozam elérhetésére a legtöbb módot és
a legnagyobb garantiát nyújtja neki.

A mostoha esztendő, alacsony gabona-
árakkal, melyek a tőkének legminimálisabb ka-
matozását is lehetetlenné tették, őszintén mondvá
erővel tereltek bennünket arra az utra, a me-
lyen terményeinknek el nem palástolható és
meg nem másítható olcsó árai nagyobb és biz-
tosabb hozamokkal egyenlíthetők ki. A mi kul-
turánk magas fejlettsége közepett, Szászország-
ban a répa főszerepet játszik és különösen hi-
vatva van arra, hogy az egész gazdasági üzem
minus-át, mely az olcsóbb gabonaárak miatt
állt be, kipótolja, föltéve, — ha nagyobb ho-
zemokat érünk el belőle. A termelési költsége-
ket, illetőleg a szerves és műtrágyák dolgában
nálunk nem fukarkodnak, de ez még nem elég
arra, hogy a lehető legnagyobb hozamokat
érjük el.

Az 1894-ik évben megkísérlettük a takar-
mányrépa magvának csirázási energiáját mes-
terséges uton hatványozni és midőn betakarí-
tottuk kísérleti földjeink hozamát, azt találtuk,
hogy a fokozott csirázási energia nemcsak gyors-
sabb kikelésnek, hanem őszre kelve nagyobb
termésnek is kuféje lón. Ezen első siker ter-
mészetesen további kísérletekre sarkalt bennün-

ket, melyeknek az lett a végeredménye, hogy
szabadalom által védett impregnálási eljárást
sikerült répamagra megszerezniünk és ez utó-
bit a nagy forgalom számára alkalmassá tenni,
miután egy szintén szabadalommal védett gépet
szerkesztettünk volt, a melylyel ezen impreg-
nálási eljárás véghez vihető.

A következőkben még csak a gyűjtött ta-
pasztalatainkat bátorkodnánk közölni gazdatár-
sainkkal. A répamag forgalmában a magdeburgi
szokványok honosodtak meg, melyek megköve-
telik, hogy a normális mag 100 szeméből leg-
alább 80 csirázó szem és 150 csira keljen ki
14 nap alatt. Normális viszonyok közt ezen ered-
ményt körülbelől el is szokták éghajlatunk alatt
érni, sőt valamivel túl is lépjük és bizonyára
érdekelni fogja a gazdákat, minő eredményt
értünk el az ilyen maggal, miután szabadalma-
zott eljárásunkkal impregnálták:

Impregnált takarmányrépamag 6 napi csirázta-
tás után csirázott:

javitott vörös hosszú Mammuthnál 90 szem 217
csirával, javított sárga kerek oberndorfial 89
szem 195 csirával, sárga hosszú Elefantnál 86
szem 199 csirával, valódi sárga olajbogyó alaku
óriásnál 96 szem 241 csirával, javított vörös
eckendorfi hengernél 93 szem 221 csirával,
javított sárga eckendorfi hengernél 91 szem
251 csirával.

Impregnált cukkorrépamagból

a »Victrix« 92 szem 262 csirával.

A mint e számok is mutatják, abban rej-
lik a főeredmény, hogy az impregnált répamag
6 nap után általában több csirázó magot és
több csirát nyujt, mint a nem impregnált répa-
mag 14 nap alatt vagyis jobban mondva a
csirázási energia az impregnálással annyira fo-
koztatik, hogy a csirázás 5—8 nappal előbb
fejeződik be, mint a közönséges répamag csi-
rázása

És mily eredmények hárulnak ezen tények-
ből a gazda javára?

Az impregnált répamag olyan egyenletesen
és erőteljesen kel ki a földön, hogy a vetőgép
sorai 4, 5, 8 nappal, részben még előbb látha-
tók, mintha közönséges mag vettetik. Ennek kö-
vetkeztében az ilyen vetés sokkal előbb kapál-
ható, míg viszont a gyom nem hatalmasodhatik
ugy el, illetve sokkal előbb pusztíthatók el a
gyomok a kapálás által és az impregnált répa-
magból kelt zsenge növények ez által egy további
térelőnyt nyerne. Az impregnált magból kelt
növényeknek erőteljes fejlődése nagyobbára
szintén arra vezethető vissza, hogy a répama-
gon tapadó mikroorganizmákat és csirgombákat
az impregnálás megöli, illetve ártalmatlanná
teszi. A fiatal erősen fejlődött répapalánta azon-
ban a talajban élősködő ártalmas rovaroknak
is jobban ellentáll, különösen a drótféreg nem
pusztíthatja el annyira a sorokat, illetőleg a
fiatal növények sokkal gyorsabban kinőnek e
kártékony rovarok veszedelméből. Ez egy to-
vábbi kedvező momentum, mely az impregnált
magból kelt növények javára beszél, de a gazda
részére elvégre mégis csak a hozam eredménye
a földolog és előtérbe lép a következő kérdés:

Válaszoljanak erre azon comparatív kísér-
letek, melyeket a Soest-ben székelő czukorgyár
(igazgató Samuel Karoly) hat termelője által
éjtetett meg. Az itten névszerint is felsorolt
termelők kísérleteikről a következőkben szá-
moltak be:

Summermann F. földbirtokos Alpe-Ren-
ninghausen: az impregnált mag egy-egy morgen
területen (1 morgen = 695 ö) metermázsá-
val nagyobb hozamot adott, mint a nem im-
pregnált mag.

Schulze-Henne tiszteletbeli hivatalnok Loh-
ne: a mennyire rovarpusztítás által nem szen-
vedett, az impregnált mag nagyobb hozamokat
adott, mint a nem impregnált.

Schulze A. földbirtokos Lassendorf: a
hozam mázsaszáma jelentékenyen nagyobb volt
az impregnált magból, mint hasonló területen
közönséges magból. Impregnált mag után 19
dupla szekérrel, közönséges mag után 13 dupla
szekérrel termett morgenenként.

Schuerhoff Károly téglagyáros Soest: az

impregnált mag egy-egy morgen területen 4
mázsával nagyobb termést adott, mint a közön-
séges mag.

Brotte Christián, mezőgazda Catrop: Az
impregnált mag egy-egy morgen területen 5¹/₂
mázsával többet termett, mint a közönséges
nem impregnált mag

Czukorgyár Soest. Mázsá számra 1/8-dal
(azaz 12¹/₂ százalékkal) meghaladja az impreg-
nált mag hozama a közönséges magét.

Reméljük, hogy a gyakorlatból vett jelen
közleményünk hozzá fog járulni ahhoz, hogy a
magyar gazdák is összehasonlítható termelési
kísérleteket ejtsenek meg a mi impregnált répa-
magvainkkal és igen fogunk örvendezni, ha a
termés betakarulása után több felől is veendőnk
híreket az elért hozamokról.

Kelt Ascherleben, 1900. márcz. hó 18.

Jaensch Gusztáv és társa,
birtokosok és répamagtermelők.

KISSEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

Szénkéneg alkalmazása zsiszik ellen.
Minden hektoliter gabonára 2—5 gramm szén-
kéneg számítandó. A gabona előbb egyik fe-
lén lyukas fenekű hordóba teendő; és az egész
ponyvával borítandó le. 12 óra alatt az elpá-
rolgó szénkéneg elvégezte dolgát és a zsiszik
elpusztult. Rostálással aztán az egészséges
szemektől a lazább szürkés mag elválasz-
tandó.

Tűzveszélyessége miatt nagy óvatosságot
igényel.

A párisi tudományos akadémia 1899-ik
évi egyik ülésén Coupin ajánlatba hozta a chlo-
roformot vagy e helyett az aethert; mindkét
illószert nem támadja meg a gabona szem
protoplasmáját, ha a szem száraz. Nedves
gabonára veszélyesen hat mindkét szer. Coupin
szerint teljesen elegendő a chloroform csekély
adagával locsolni be a magtár gerendáit, a ga-
bonarakás felületét és azután összelapátolni
— s a zsiszik elpusztul.

Tűzveszélyessége folytán ezekkel a sze-
rekkel is óvatosan kell bánni. Az ajánlott mód
egyszerű, a testület, mely előtt ajánlatba ho-
zatott nagyon komoly — s így megérdemli,
hogy kísérlet tárgyává tétessék.

Két sárgát tartalmazó tyuktojások.

Féré három éven át több olyan tyuktojást
kapott egy baromfi tenyésztőtől, a melyekben
két sárga volt. E kettős tojások mind egy
kokinkinai tyuktól származtak, a mely négy
év előtt kezdett ilyen kettős tojásokat tojni.
Féré minden évben 3—3 kettős tojást kapott
és pedig minden május, június és július hóna-
pokban egyet-egyet. E szerint bizonyos peri-
ódicitás észlelhető e jelenségben, a mi abból
is kitűnik, hogy mindannyiszor a hónap má-
sodik felében tojta a tyuk e tojásokat. Az
utóbbi időben a tyuk elhullott, de ivadékai
közül az, a mely a fajta karakterét legjobban
mutatta, szintén kettős tojásokat produkál. A
kettős sárgával bíró tojások általában ritkák
s Féré szerint mostanáig csak 2000 ilyen eset
ismeretes. E szerint olyan tyukok, a melyek
kettős tojást tojnak, kivételek, vagyis csak
egy sajátságos egyéni tulajdonságról van itt
szó, a mely azonban átöröklődhetik az ivadé-
kokra is.

Uj szer a patkányok ellen. Nem lesz
érdektelen, ha a patkányok elűldözésére egy
ujabban sikerrel használt módot megismerte-
tünk. Venni, vagy a mezőn szedni kell ugy-
nevezett kutyanyelvűfüvet (cynoglossum) s ezt
jól szétnyomkodva helyezzük el ott, hol a pat-
kányok tanyát ütöttek. A legrövidebb idő
alatt meg fog tisztulni az egész telek ettől a
kellemetlen és nagyon kártékony állattól.

A legelő befásítása. Ugyan ki ne saj-
nálná meg a szegény nyáját, mikor nyáron a
nap perzselő forrósága bágyasztja? Olyankor
nem egy embernek jut eszébe, hogy beh' jó
volna, ha a legelőt néhány fa árnyékolná, a
melyek alatt a marha védelmet találna a tik-
kaszító forróság ellen. Különösen a delelőkön

van szükség néhány fára, hogy a nyáj árnyékban pihenhessen; de igen alkalmas és egyúttal hasznos is a fák ültetése a legelő egyéb helyein is.

Az bizonyos, hogy a legelőkön a fákat csak oly ritkán szabad ültetni, hogy akadályul ne szolgáljanak a legelésző nyájnak és hogy beárnyékolásukkal ne hátrálják a fű növést. A delélőn már valamivel sűrűbben állhatnak a fák, de a távolság ott is, legalább 10—15 méter legyen.

Ültethetünk gyümölcs vagy gazdasági fákat, de mindegyiket olyan magas törzsszel, hogy az állatok szájukkal a koronát el ne érhessek, minden fát hármaskarú közé kell tenni és törzsét tüskébe foglalni, hogy a marha ahhoz ne férhessen, meg ne rághassa, le ne törhesse és az alját le ne taposhassa kőkevényre.

A gyümölcsfák közül ültethetünk dió-, alma- és körtefákat; a gazdasági fák közül a nyár-, kőris-, juhar-, szil-, akác-, hárs- vagy fűzfát.

A gondozást külön díjazás vagy haszon mellett a pásztorra kell bízni, sőt kötelességévé tenni, amire elég az az idő, a melyet hasrafekvéssel, báméskodással tölt el.

Ha a közlegelő gyümölcsfákkal be van ültetve, az a községnek is szép jövedelmet biztosít.

A szállítás alatt megfonnyadt fák
Tavaszkor, ha messzebről kapunk fákat, megeshetik, hogy azok megfonnyadva érkeznek, a mit arról ismerhetünk meg, hogy a fák kérge ránczos.

A megfonnyadt gyümölcsfákat, hogy a megfogalmazást biztosítsuk, nem szabad minden előkészület nélkül elültetni. Az ilyen fáknak gyökereit újból meg kell metszeni és 1—2 napra vízbe állítani. Mikor a fák annyi vizet szívtak magukba, hogy héjuk kisimult, elültethetők. Egy másik mód, a hogyan a megfonnyadt fákkal kell bánni, az, hogy árokba lefektetjük, földdel betakarjuk és öntözzük. Ezt az eljárást sokan jobbnak tartják, mint a vízbeállítás, mert hogy a nedves föld alatt a fa minden részével, nemcsak a gyökerekkel szívja magába a nedvességet. Rendesen 4—5 nap alatt felüdülnék a fák és elültethetők.

Tavaszkor a gyümölcsfákat egyáltalában iszapolással szokás ültetni, vagyis mielőtt a gödröt egészen behánynók, annyi vizet öntünk abba, hogy a föld péppé váljék és a hegyibe jön száraz föld.

A fonnyadt fákat a vízbeállítás vagy árokba fektetés után okvetlenül iszapolással kell elültetnünk. Sőt, hogy a gödör nedvessége hamar el ne párologjon, a fák alját apró trágyával hintsük be. Igen hasznos még az is, ha az ilyen fák törzsét ültetésekor szalmába kötjük és egész nyáron úgy hagyjuk, hogy a nap forrósága ne érhesse a héjat, ne száríthassa ki.

A törzsnek bekötése különben is jó védelem az ujonnan ültetett fáknál, kivált vörösfényes helyeken, a héjég ellen, melynek következtében a kéreg megfeketedik, elhal.

Arra is legyen gondunk, hogy a fáknak az egész nyáron át elég nedvességük legyen, miért is szükség esetén meg kell öntöznünk.

Apró baromfinak való eledel. Jó tápláló eledel az apró baromfi számára a kukorica öregre megdarálva. A megdarált kukoricát ereszsük át legelőbb a nagy kézi rostán és a benne maradt hólét vagyis a héjat rakjuk el külön. A hősézzel keverve a nagy baromfiaknak is kedves eledel. A lud- és kacsafiaknak pedig megvágott csalánnal keverve adjuk, a mi közé egy kevés korpát is hinthetünk.

A nagy rostán átesett darát, lisztet a kis rostára vesszük, a melyben a dara megmarad. A darát és az áthullott lisztet szintén elkülönítve tesszük el.

A darát az apró baromfinak nyersen is adhatjuk, de sokkal hasznosabb, ha egy kicsit megpiritjük és vízzel föleresztjük, hogy megdagadjon és megpuhuljon. Így könnyebben emészthető.

A lisztet, mint pótlékot tehetjük a kácsi- és ludfiak számára a csalámba.

Nem tartozik ugyan eledelszámba, de a csontképzésre hat, ha a konyhában összegyűjtött csontokat, a helyett, hogy a rongyásznak egy-két tüért eladjuk, a tüzhelyen kiégetjük, ha meghültek, porrá törjük és a porból egy keveset az ételbe keverünk.

IRODALMI SZEMLE.

Hazai lapokból.

A „Köztelek” „a drassói magyar-erdélyi gulya” érdekes leírását hozza utolsó számában. És minket is jól eső érzés, büszkeség fog el, mikor látjuk a buja vetést, mely az általunk szántott mély barázdában, az általunk vetett jó vetőmagból kelt ki. Mikor az erdélyi-magyar szarvasmarha még eredeti, szegényesnek látszó, elhanyagolt mivoltában a benne rejlő kincset még nem mindenek által láthatóan, de már magában hordta, mikor a nyugoti tarka marha érdekében egy hatalmas és nem mondjuk, hogy káros akció évekig folyt, az „Erdélyi Gazda” akkor is céltudatosan és állandóan propagált az erdélyi-magyar marha mellett. És ma, mikor a vetés már termést hoz, mikor minden oldalról dicsőítik a magyar-erdélyi marhát, mikor a hármaskarú egység: a gyors fejlődés, a jó tejelés és az edzettség szinte meg van ennél a pompás fajtánál, meglepődéssel gondolunk a mi fáradságos munkánkra és büszkén az eredményre. Az elvetett vetőmag megfogamzott és abból új élet, új gazdagság fakad.

A „Magyar Gazdák Lapja” a takarmányrépa vetésének czélszerű módját ismerteti. Figyelembe kell itt venni a talaj fekvését, a répa-fajtát, hogy leveles-e a répa-fajta, melyet vetni akarunk, vagy nem. A nagy, lombos levelzetű répa-fajtából mindig ritkább sorokat kell vetni, mint a csekély levelzetűből. Mivel azonban a ritka vetés ritkán ad nagy termést, mert a nyár folyamán is megrikul a vetés a sok ellenségtől és időviszontagságtól, ép azért újabban elhagyják a nagy lombozatu répa-fajtákat, és a szerényebb lombozatu és sűrűbben vethető répa-fajtákat, sőt egyes helyeken cukorrépa vetnek takarmánynak, miután ez a legszerényebb lombozatu és így legsűrűbben vethető. Az a hátránya azonban, hogy a cukorrépa kényes növény. Legjobb nemesebb répa-fajtákat termelni, melyek 40 cm. sortávolságban is elvethetők s így nem pocskoljuk földünket. Ennek a sűrű vetésnek azonban az a következménye, hogy nem lehet a régi nagy kapákkal jól megmunkálni, mert míg az egyik tőnél a földet egyengetjük, porhanyitjuk, addig a másik tövet kivagdossuk. Csak kis kapával lehet megbecsülni a sűrű vetést. Egyezni is csak ezzel lehet jól. Ennél sűrűbben vetni szintén nem jó, mert a talajnak kifogy a vize nyár derekára. Sokkal jobb kapáláskor az üres helyeket kifoltozni, újravetéssel, vagy dugdosással, előbb fölkapálva a foltokat.

A „Borászati Lapok” „A szőlők telelése és a szőlőmunkálatok”-ról ír és visszatekint az elmúlt időjárásra s a szőlők állására.

A február havi enyhe, csaknem egészben véve tavaszias időjárás a szőlőgazdákat is a szőlőkbe szólította, hogy a szőlők miképeni teleléséről meggyőződjenek és az ott szükséges előmunkálatokat megkezdjék. Kissé talán korán is fogták hozzá a szőlők kinyitására, mert az idő hirtelen hidegre fordult és napok óta erősen fagyott. Néhol havazott, ez tehát még egyes vidékeken talán jó ellenőrző hatást gyakorol a már megkezdett korai munkálatokhoz.

A szőlővesszők teleléséről különböző véleményeket hallani már most is; az már bizonyos, hogy sok helyen kárt okozott a deczemberi erős hideg és főleg a gyakori ólmos eső, a mely rendes körülmények között és így most is pusztítja a vesszők szemeit. Sok megvakult tőke van és mert ezen már alig is segíthetünk, valószínű, hogy a folyó évi szőlőtermés igen-igen gyenge lesz több vidé-

ken, nevezetesen a Dunántul és az Alföld több vármegyéjében. Az alacsony borárok javulásának egyik kiindulási pontja ez; a rosszszabodó terméskilátásokkal ugyanis a gazdák is óvatosabbak lesznek boraik kínálata körül. Némely vidéken — bár a pénzügyi viszonyok most is rosszak. — észrevehetőleg javulni kezdenek a borárok és mivel a borkészletek nem tulságos nagyok s csak egyes vidékeken van meglehetősen a pinczekben eladásra váró készlet, ez okból mintegy bizonyosra lehet venni, hogy a teljes kitavasodással a termelői borai is keresettebbek lesznek.

A „Gyümölcskertész” a „kénporozott szőlők borából készített borok szagáról” írva, elmondja, hogy a szőlők felületén a kénporozás folytán odakerült finom kénpor a szüretelésnél a mustba kerül és a must forrásával ez a különben szagtalan kénpor átalakul kénhidrogénné és az újbor záptojás, parádi viz izü és szagu lesz. Bizony a parádi vizet nem minden ember kedveli, a záptojást meg még kevesebb. Mit tegyünk hát ellene?

Az eljárás a következő: szerzünk magunknak arzénmentes kénnel készített kénzalagot (Einslag-ot), a milyennel az üres hordót tisztára kimossuk és ebben kénzalagot égetünk el, legjobban úgy, hogy a kénező drótra akasztott kénzalag alá vaslemezből hajlított kis kerek kanálformát alkalmazunk, hogy a lecsöpögő kén ne csorogjon a hordó alsó dongájára. A kénezett hordót félig töltjük a seprőről lehuzott borral és az akonát bevervén, meghengergetjük. Félórai állás után a bor a kénessavgázt meglehetősen magába vette, most hát a hordót a borral teletöltjük. Újabb félóra alatt biztosan végbe ment a hatás és ha most a borból próbát veszünk, az a baj fokához képest többé-kevésbé teljesforma zavaros lesz; de ha elég volt a kénezés, többé nem záptojás szagu, hanem szagtalan, kissé fojtó kénessav szagu, mint az einslagos bor. Ha ez nem volna így, az annak a jele, hogy kevés volt a kénezés s az ismétlendő.

A próba megtétele után a bort megderítjük, vagy ha jó horszűrő készülékünk volna, akkor derítés helyett a bort tisztára megsűrűjük. A derítő anyag a kiválozt ként fenékre viszi, úgy, hogy néhány napi tisztulás után a megüledett bor tisztára lefejtethető és ekkor belőle a kén teljesen el is van távolítva — Rövid idő múlva, 1—2 fejtés után biztosan, eltűnik az esetleg fölöslegben alkalmazott kénessav szaga is és a borral rendbe jöttünk.

Ez az orvossága a bajnak. Hogyan lehet azonban e baj föllépésének elejét venni? Ha mindjárt a szüretkor a mustból a forrás előtt eltávolítjuk a bogyókon visszamaradt kénport, akkor a baj föl sem lép. Ez meg úgy történhetik, hogy a mustot frissen kénezett (tehát kénessavat tartalmazó) hordóba öntjük: a kénessav néhány napra megakasztja a forrást, úgy, hogy az meg se indul és a must szépen megülepszik; ilyenkor a kénpor az üledékkel fenékre száll — Ha két napi állás után lefejtjük a must tisztáját egy kádba: (az üledékes részét külön tisztára szűrjük és külön erjesztjük), onnan meg tisztára mosott hordóba, e levegőztetéskor a kénessav jobbra elillan vagy ártalmatlan kénessavas sóvá lesz; ennek folytán a forrás is csakhamar megindul és nem lévén az erjedő mustban kén, kénhidrogén sem képződik, vagyis az új bor nem lesz záptojás szagu.

—r—ő.

Külföldi lapokból.

Komlóértékesítés. A bécsi országgyűlésen a minap egy cseh képviselő kérdést intézett a kormányhoz, miként szándékozik védekezni a bajor agráriusok azon szándéka ellen, hogy az osztrák-magyar komló vámját 100 kilónként 14 márkáról 100 márkára emeltessék? Hát ha ez bekövetkeznék, úgy a magyar komlótermelésnek beharangoztak, mert a tömördek s finom cseh komló előtti az országot olcsón, s a mi termékeink ezután még

kevésbé kellene majdeidehaza! Ha csak Svájcban s tengeren nem szállítjuk a komlót Belgiumba, Angliába, a melyek eddig is fogyasztói voltak német kézen ott a mi komlónknak. (Saazer Hopfen und Brauer-Zeitung.)

A világ sörtermelése. A csehországi züschai vidéki komlótermelők elhatározták, hogy ezen túl komlódugványokat külföldre egyáltalán nem, belföldre is csak kivételesen adnak el. Ugy látszik az ellen védekeznek, hogy más termelő országok a saját fajtájukkal versenyezzenek a világpiacra! A világ sörtermelése a múlt évben 244 millió hektoliter volt. Ebből termelt Németország 61·3 millió hektolitert, Amerika 52·4, Anglia 53, Franciaország 8·87 millió hektoliter sört s a többi állam még kevesebbet. Ebből a tenger sörből fejenként ittak a bajorok 235·8 litert, a belgák 169, az angolok 145, a dánok 85, a svájczerek 55, az északamerikaiak 47, magyarok és osztrákok 44, hollandusok 40, francziák 22·4, norvégok 15·3, svédok 11 s az oroszok 4·7 liter sört egy évben. A bajoroknak a tornoták is segítettek! (Abitherlangen des Deutschen-Hophenbau-Vereins.)

—r—s.

A hasznos baromfitenyésztés. „Egy mód van, melylyel hathatósan emelhetjük és javíthatjuk a baromfiaknak termelését s ez az, hogy éveken át szerzett tapasztalatainkat érvényesítjük” — mondja Bréchemin egy most kiadott munkájában. Nem akar új tenyésztési elveket és módokat kitalálni, csak a régi jó rendszereket applikálja a modern tenyésztési elvekhez. Bréchemin szerint a legjobb baromfi-fajta mindenütt föltalálható, mert az nem más, mint a közönséges parasztyuk, a miből gondos kiválasztással származtak az új fajták. De ez a kiválasztás helyes és skrupulózus legyen. Első sorban a leggyorsabban fejlődő egyedeket választjuk ki és csak ezeket használjuk tenyésztésre; azután a legtöbb és a legszebb tojást tojó tyukokat kell kiválasztani. A francia tenyésztés sok példáját mutatja annak, hogy az erélyesen és okosan keresztülvitt kiválasztásnak milyen eredménye van. A közönséges parasztyukokból állt elő Észak-Franciaországban a „Brackel” rendkívül gyorsan fejlődő fajta, melynek 6 hetes csirkéjért Londonban darabjáért 25 K. t fizetnek. Ebből származott Normandiában a „Crévecœur” és délen a „Houdan.” A „La Flèche,” a „La Bresse” is a közönséges tyuktól származik, ügyes és gondos kiválasztás útján. Nem szükséges mindenféle fajtákat baromfiudvarunkba vinni, hanem, ha a meglévő közönséges fajtát épen olyan gondozásban, ápolásban részesítjük, mint részesitenők a finom fajtát, a második generáció végén már kitűnő fajtánk lesz, a nélkül, hogy nagy befektetéseket tettünk volna. (Journal d'agriculture pratique.)

Óvintézkedések a tehenek járványos elvetélese esetén. Az angol „Royal Agricultural Society” a következőket teszi közzé e tárgyról. A gyakran ismétlődő elvetélés, ugyanazon csordában ragályon alapszik. A betegséget a méhlepényben és magvas burkokban fellépő csirák okozzák. A méh gyuladása és irritációja azon részekben, a melyeket a magzat megfekszik, okozza a borjak időelőtti kiadását, az elvetélést. Épen ezért az inficiált tehen sohasem képes rendes időig várni az elléssel. Az ilyen koraszülöttek, de főleg az ellés alatt és után kiürített anyag rendkívül erősen inficiáló természetű. Ezen ürülékek, ha egészséges tehen farkatövével, vagy a hüvely külső széleivel jönnek érintkezésbe, esetleg a bika által terjesztve, a járvány teljes erővel tör ki. Ha tehát ilyen elvetélést észlelnek, úgy kell eljárni, mint a többi ragályos betegségeknel szokás.

1. Lehető gyorsan el kell különíteni a csordától az olyan teheneket, melyek elvetéltek, vagy a nemsokára bekövetkező elvetélés jelei észlelhetők rajta. 2. Az elvetélt magzat s burkai tűz által vagy más módon feltétlenül megsemmisítendőek. 3. Gyakran kell desinfectálni a pajtákát, istállót. 4. Naponként

meg kell mosni minden tehen farkatövét és a hüvely külső részét desinfectáló folyadékkal. Az istállók stb fertőtlenítésénél főgond fordítandó a tehenek mögötti részeire s a kivezető csatornákra. Pajták desinfectálására. kénsavas rezet (kékű) chlór meszet, kárbolsavat (1 rész 5 részhez) lehet használni és pedig minél gyakrabban.

A tehenek hátulsó részeinek fertőtlenítő lemosására a következő oldat használható: Sublimatum corrosivum 2½ drachma (1 drachma = 1·772 gr.), acid hydrochlorid 2½ oz (1 oz = 28·349 gr.), viz 2 gallon (1 gallon = 4543 487 köbcenim) Ez az oldat nagyon mérges. (The Agricultural Gazette.)

A majorság lábainak betegségei. 1. A gyöngeség. Fialat majorságok, főleg a nehezebb fajták gyakran szenvednek már korán oly mérvű lábgyöngeségben, hogy járni egyáltalában nem tudnak. Óvintézkedés ellene s egyzersmind gyógyító eljárás is, lehetőleg kerülni a hizlaló eledelket (törökbuza, árpát, tejet) s csontlisztet, apróra tört csontot kell velük feletetni, a mit különben is nagyon szeret a majorság. Fejlődő majorságnak rendszeresen kellene mindig adni Igen jó hatású a betegségben még a különböző vassók és mészphosphát. A vérmozgás gyorsítására a beteg lábokban a terpentinnel való bedörzsölés foganatosítandó.

2. A görcs, rendszeren fiataloknál szokott a lábokban jelentkezni, főleg ha durva, kavicsos, nedves talajon tartják őket. Ismertető jele, hogy a csirkék sántitnak s lábujjaikat, a helyett, hogy szétterpesztenék, lépéskor összehúzzák. Jó, erősítő eledelt kell feletetni a beteg állatokkal, a lábait pedig terpentinnel kell bedörzsölni s aztán meleg vízben lemosni. — Ügyelni kell, hogy a kakasülőre ne kerüljenek.

3. Az idősebb majorságnál *rheuma* az, a mi a fiatalnál görcs alakjában jelentkezik. — Előidéző oka a hideg és nedves tartózkodási hely. Az ízületek megduzzadnak, fájdalmasak, az állat alig tud lépni s lázas tünetek jelentkeznek: ez az akut alak; a chronikusnál nincs oly nagy daganat, a fájdalom s láz sem oly nagy, de hosszabban tart s nehezebb is gyógyítani. A gyógyítás belső és külső. A lágy étellel kénvirág etetendő fel, előzőleg hashajtó adandó be pl. Seidlitz-por. A lábakat meleg vízben kell fürösztetni, leszárítani s árnika-oldattal vagy terpentinnel bedörzsölni s flanelbe csavarni. A hustartalmu eledelnek igen jó hatásuk. Ha nagy a forrósága, a coritum-tinktúrát, vagy belladonnát kell adagolni. A gyógyulás nagyon lassu. Journal d'agriculture pratique.)

S.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Az állatorvosi tisztizsga vizsgálóbizottságának elnöke figyelmezteti az érdekelt állatorvosokat, hogy a legközelebbi vizsga f. évi május havában fog megtartatni.

Azok az állatorvosok, a kik akkor vizsgát tenni kívánnak, a vizsgaszabályzat 6. §-a értelmében kötelesek a vizsgára bocsátás iránt való kérvényeiket márczius hó 15-ig a szabályzat 7—10. §-ai értelmében felszerelve, a vizsgálóbizottság elnökéhez (Budapest, földmívelésügyi minisztérium) beküldeni.

A kérvények felszerelése tekintetében megjegyeztetik, hogy az önkéntesi évnek csak az a része számíttatik be az eltöltött állatorvosi gyakorlatba, a melyre nézve a folyamodó és állatorvosi teendőkre való beosztását a vizsgaszabályzat 9. §-ában előírt bizonyítvánnyal igazolja, továbbá, hogy minden folyamodó végzett középiskolai tanulmányairól szóló utolsó bizonyítványát bemutatni köteles.

A fent idézett §-ok szerint fel nem szerelt kérvényeket a bizottság érdemlegesen nem tárgyalja.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Heti szemle.

Talán kezd tavaszodni? Az Olt mellékén még van minek elolvadni, a Retyezát környéki hegységek (egész a Marosig!) még erősen csillogtatják a havat s bár a napos lejtőkön az ibolya már kedvesen illatozik, az ott heverő juhász azért éjjelenként körülmenyesen takarózik subájába: mégis szemlátomást zöldül a rét, nő az őszi vetés, bimbóznak a fák, huz a sneff-madár: s a gazda is szorgalmasan munkálja a mezőt! Még pedig ugyancsak szorgalmasan! Az erdélyrészi gazda nem igen kultiválja az őszi földmunkát, még a sürgős tavasziak alá is csak most szánt! Ennek első hátránya az, hogy tulságos lévén a munka, kapkodva tehát tökéletlenül végzi; a másik pedig az, hogy szántás közben kivált legtöbbször, erősen süt a nap sugar s rögsre szárad a föld: ebben a böjti szelek is segítenek, nem mindig kerül jó ágyba a mag: s tökéletlen lesz a kelés. Őszi szántás! jöjjön el a te országod!

*

Kolozsvár, Várad, Csaba, Arad, Tövis, Szamosfalva között jártuk be a vidéket: s konstatáljuk, hogy kisebb hazarészünkben a teletésre nem lehet panaszkodni. Szép zöldek, tömötték az őszi vetések (a Mezőség némi lejtője kivételével!) nem igen rága az egér a heréseket, jól telelték a gyümölcsfák, a szőlő, s a komlóskertek: mindenütt a serény munka zaja hallatszik! Általában azt találtuk, hogy jobbak vetéseink, mint a Kőrösök s az Alsó-Maros vidékén: a hol ritkásak, hiányosok s sok táblát kiszántanak, újból vetnek . . .

*

Mit is vessünk? *Latyrus sylvestris*, socholen pohánkát, cukorrépat, sultot, takarmány-cikóriát stbit, mondják a remekbe készült s minden művelt, félművelt s műveletlen gazda asztaláról *ma már* nem hiányoz magárjegyzekek. Erről jut eszünkbe, de seasonszerű, ti gazdák, hogy arravaló a kolozsvári gazdasági tanintézet *tanácsadó bizottsága*: hogy attól kérdjük: mit vessünk? hogyan munkáljunk? a kísérletezést pedig hagyjuk a Cserhát vezérkarának!

A székely munkások bevándorlása ellen. Romániában sajátságos mozgalom észlelhető. A vetések állásáról beérkező jelentések szerint Románia bő termésnek néz elébe s így a nagyobb gazdaságok már most kívánnak gondoskodni kellő mennyiségű mezei munkásokról. Eddigélég leginkább a székely munkásokat foglalkoztatták a különböző gazdaságokban, mert sehonnan sem kapnak a román nagybirtokosok oly olcsó és szerény igényű munkásokat, mint éppen a Székelyföldről. Ujabban azonban a székelyekkel jelentékenyen versenyeznek a bolgár munkások, kik máris ezerszámra szegődnek Romániába. Nehogy az idén is oly csalódáson menjenek át, mint tavaly, a mikor a roz termés folytán Romániában munkát nem kaptak, a székelyföldi hatóságok fel fogják hívni a földmívelésügyi minisztériumot, munkásközvetítő-osztályának vezetését, hogy a magyarországi munkásszükséglet megállapításánál a székelyekre is figyelemmel legyen.

Magyar lovak a párisi világkiállításon. A földmívelésügyi miniszter gondoskodott arról, hogy az 1900. évi párisi nemzetközi tenyészlő-kiállításon a magyar lónak régi jó hírnevéhez méltó szerep jussou.

Figyelembe vette ugyanis a miniszter, hogy ugy a kiállítással, egybökötött tetemes költség, mint még inkább a magánmésenek kiváló egyedeinek szállításával járó kockázat ezen mésenek tulajdonosait méltán visszariasztják a párisi kiállításon való résztvételtől és azért elhatározta, hogy ezen kiállítást az állami ménekben tenyésztett összes lófajokból fogja rendeztetni megfelelő apalovak és anyakanczák bemutatásával, mintegy utalva azon

forrásokra, a melyekből országos tenyésztésünk erejét meríti

A párisi nemzetközi versengésen mintegy 50 darab szebbnél-szebb tenyésztő fogja képviselni a jó hírű magyar lótenyésztést és úgy az egyedek szakszerű kiválasztása, valamint azon hiteladomány, a melyet a törvényhozás a párisi lókiállítás rendezése céljából a miniszter rendelkezésére bocsátott, a magyar lókiállítás sikereit minden irányban biztosítja.

A lótenyésztői körökben feszült érdeklődéssel várt ezen nemzetközi tenyészkiállítás a Páris közvetlen közelében fekvő Vincennesben fog szeptember hó 2-től 10-ig megtartatni.

— **Uzsora Szolnok-Dobokában.** Deésről írják: Szolnok-Dobokamegye nem hiába geográfice is szomszédja Máramarosnak, de az uzsora terjedésében is elszomorítóan közel áll hozzá. A vármegye közigazgatási bizottsága már két év előtt felterjesztést intézett a kormányhoz az ijesztő módon pusztító uzsora ellen s az igazságügyminiszter 1898. júniusban kiadott rendeletével intézkedett, hogy a megyében az uzsorások ellen a bünvádi megtorlást hivatalból megindítsák. Hogy ez intézkedés óta az uzsora nem csökkent, bizonyítja a vármegye alispánjának most kiadott újabb rendelete, a melylyel a hatóságokat utasítja, hogy az uzsoravétségek kipuhatólására a legnagyobb gondot fordítsák s egyben a közönséget is fölhívja, hogy saját érdekében a hatóságokat ez ügyben támogassa.

— **Falusi tejszövetkezetek forgalma.** Hogy mily szép lendületet vett hazánkban a tejszövetkezet, az alábbi számok fényesen bizonyítják.

Ez idő szerint az országban 145 tejszövetkezet van. A tagok összes száma 15,357 gazda 26,917 tehén-üzletrészszel.

1895-ben alakult	4	tejszövetkezet
1896-ban	10	"
1897-ben	20	"
1898-ban	36	"
1899-ben	70	"

Az 1897-ik évben feldolgoztak a szövetkezetek 4 millió 790 liter tejet, 1898-ban 10 millió 531,407 litert, 1899-ben 22 millió 147 ezer 144 litert.

Bevételük volt:

1897-ben	539,282-16	korona
1898-ban	1 millió 153,456-26	"
1899-ben	2 millió 327,202-07	"

Tehát nemcsak a szövetkezetek száma, hanem a bevételek száma is megkétszereztek.

— **Uj vasut Románia felé.** A Romániával kötött nemzetközi szerződés értelmében a bukaresti kormány köteles lett volna a Vöröstoronyon át vezető vasuti összeköttetést már 1898-ban kiépíteni. Magyarország idejében teljesítette a maga kötelességét, kiépítvén a vonalat a határig, Románia azonban késett. Most végre a romániai oldalról is elkészül majd a vöröstoronyosorosi csatlakozó vonal, mely még épülőfélben van, de június 15-én meg fog nyílni. Akkor az egész vonalat, mely Nagy-Szebenről a vercióra—bukaresti vonal Szlatina állomásáig megy, meg fogják nyitni a forgalomnak. Ezzel összesen majd négy vasutvonalunk lesz Románia felé.

— **Uj mezőgazdasági vegykisérleti állomás.** Fiuméből írják: Darányi földmivvelésiügyi miniszter Fiumében mezőgazdasági vegykisérleti állomást állít föl, mert az öt meglevő állomás a hozzá utalt anyagvizsgálatot meg nem bírja. Tavaly az állomások 7024 esetben vegykisérletet, 39.688-szor vetőmagvizsgálatot fogantatosítottak. Különösen sok dolgot adott az arankamentes heremag megvizsgálása és ólomzárólása, 40.000 mázsa heremagot vizsgálván az állomás, negyedrésztől megtagadta az ólmozást. Különösen Amerikából az importált silány amerikai heremagot nem engedte át vetőmagul.

— **A telepítés ügye.** Darányi földmivvelésiügyi miniszter a csanádi káptalantól 4707 hold földet vásárolt Stancsófalván, a hova

160—170 család fog letelepített. Ugyancsak telepítési célokra Temes és Krassómegegyekben 3700 hold erdő irtatott ki. Apatinban, a hol a telepítés legujabb, eleddig felépült 80 ház. Egy-egy 20 holdas telep ára 800 korona, melyet 4 százalék mellett 50 esztendőre fizet le a telepes. A temesrékasi telepen 234 család települt, a kik a vételárba 185.600 koronát lefizettek. Még oda 239 család települhet le. A földmivvelésiügyi miniszter minden telepen mintagazdaságokat, ismétlőiskolákat, hitelszövetkezeteket létesít. Az oktatás állami és igen fejlett. Ovodáit az összes újabb telepeknek és részben iskoláit, négy telepes községben pedig lelkész-lakokat is a földmivvelésiügyi kormány építtetett. Egyik-másik ifju telepítés olyan fejlett, hogy pl. Vadászerdön társadalmi uton internatus létesült, melyet a földmivvelésiügyi miniszter segélyezett. Ebben a falusi internatusban a környék román- és németajku lakói adják magyar szóra az állami iskolába gyermekeiket.

— **Ismét pécsi borok.** Az erdélyi gazdák nem tudják értékesíteni venyigén termett, tisztán kezelt boraikat, mert leszorítja ismét a pécsi bor. Pécsi vigéczek özönlik el újból az erdélyi részeket és különböző czimek alatt árulgatják potom árért jól gyártott műboraiikat. A vigécz urak ezuttal óvatossak Nem Pécsről küldik gyártmányait, hanem Pécsről kiszállítják különböző bortermő vidékekre és onnan továbbítják. Felhívjuk a borellenőrzők, vasutállomások, hatóságok és gazdasági egyletek figyelmét. Vizsgáltsanak meg minden hordó bort, a mit a Királyhágón tuli részekből küldenek Erdélybe, mert csak így lehet a pancsolások ellen védekezni.

— **Hogyan lett egy házaspár 6 gyermekével boldog!** Egy a fővároshoz közeli vidéki városban élt férj és feleség 6 gyermekével. A férj mindig szorgalmas volt, de mégis csak ritkán sikerült neki valamit keresni, úgy, hogy családját alig bírta eltartani. Az asszonynak egyszerre csak azon gondolata támadt, hogy férje tudtán kívül részt vesz az osztálysorsjátékban. Sokáig takarékoskodott a krajczárokkal, míg egy negyedecske sorsjegyet beszerezhetett volna; ekkor Török A. és Társa céghez, Budapest, Váci-körút 4., fordult és megrendelt ott 1/4 sorsjegyet. Számát sem az 1-ső, sem a 2-ik, de a 3-ik és 4-ik osztályban sem húzták ki. Elcsüggedve irt az asszony Török A. és Társa cégnek: „még csak két osztály, aztán veszve vannak a megtakarított krajczárok.” Ez azonban nem így volt, mert az 5-ik osztályban nagy nyáreménnyel húzták ki a számot. A Török-cég, mely előtt a család száználmas helyzete ismeretes volt, azonnal sürgönyözött az asszony részére megállapított czimre, hogy sorsjegyüket egy nagy nyáreménnyel kihúzták. Másnap már megjelent az asszony férjével együtt Török A. és Társa cég budapesti irodájában, de férje előtt még titkolta, hogy mi történt. Csak a mikor a hivatalos húzási jegyzékből meggyőződött és miután Török A. és Társa cégétől a pénzt felvette, adta meg urának a felvilágosítást. A szegény ember öröme leírhatatlan volt, reszkető kezekkel és örömkönnnyekkel szemében, ölelte át feleségét ezen szavakkal: „neked köszönöm jó asszony, hogy mindkettőnk gyermekeinkkel együtt boldoggá tettél.”

KÖZGAZDASÁG, ÜZLET, FORGALOM.

— **Szőlőtelepítési bank Budapesten.** Budapesten nagyobb méretű szőlőtelepítési bank van alakulóban. A bank, melynek célja a szőlőtelepítés elősegítése s különösen új telepeknek megfelelő szőlővesszőkkel való ellátása volna, közel egy millió korona tőkével fog megalakulni, jórészt svájci érdekeltek hozzájárulásával s nehogy a kezdet nehézségeivel kelljen megküzdnie, átvénné a keeske-méti nagy szőlőtelepet. Hir szerint az alakuló új vállalat a kormány segítségében részesül.

— **Szőlővesszők gyors szállítása.** A szőlővesszők és szőlőoltványok szállítása a közeledő tavasszal előreláthatólag nagy arányokat fog ölteni. Tekintettel erre, de figyelembe véve azt is, hogy a szőlővesszők a tavaszi száraz, szeles időben a leggondosabb csomagolás mellett is a kiszáradás veszélyének vannak kitéve, a kereskedelemügyi miniszter valamennyi önállóan kezelt gőzmozdonyu vasut igazgatóságához rendeletet intézett, a melyben meghagyja, hogy a szőlővessző és szőlőoltvány-küldeményeket, mihelyt azokat a

feladók az állomásra beszállítják, azonnal soronkívül, sőt a mennyre lehet, az áruk felvételére megszabott időn túl is fogadják, illetve vegyék át az állomási közegek s azokat a főnálló kodvezményes viteldijak alkalmazása mellett mint gyorszállítványokat a legrovidebb időn belül továbbítsák.

— **A baromfitermékek értékesítése.** Gazdakörökben már régen észlelhető hiány volt, hogy a baromfitermékeknek, különösen a tojásnak értékesítése egyáltalában nincsen szervezve s így a kis áruknál elérhető nyereség, amely azonban összesen jelentékeny, pl. a tojásnál 1 évi 20 millió korona értéket képvisel, csak igen kis részben jut a mezőgazdáknak, — tulnyomó részben azonban azoknak a közvetítőnek, a kik a termékeknek külföldre való kivitelével foglalkoznak. Ezért most igen üdvös mozgalom indult meg, hogy a gazdák országszerte baromfi termékeket értékesítő szövetkezeteket léptessenek életbe, különösen azon vidékeken, a hol a falusi tejszövetkezetek már is szépen virágzanak és a kisgazdáknak igen tekintélyes hasznot nyújtanak. A mozgalom szervezésével a gödöllői magy. kir. baromfitermesztő képző iskola vezetősége is foglalkozik: nagyon kívánatos volna, ha az intézet tevékenységét gazda körökben minél kiterjedtebb mértékben támogatnák. Figyelmébe ajánljuk különben az érdekeltekköröknek a legközelebb megalkotandó angolmagyar kiviteli társaságot is, a mely egyik programponjtjává tűzte ki az Angliába való tojáskivitel szervezését. Azt hisszük, hogy czélszerű volna, ha a szövetkezetek és e között a társaság között a tojáskivitel fejlesztése érdekében bizonyos kontaktus létesülne.

— **A világ bortermése 1899-ben.** A bortermelés mind nagyobb tért hódít a tengerentúli államokban és különösen Dél-Amerikában. Az európai produkcióval szemben ugyan még a tengerentúli államok nagyon is háttérben vannak, de azért jó lesz megfontolni legközelebb a vám- és kereskedelmi szerződések kötésekor minő koncessziókat kérnek tőlünk a tengerentúli államok. Amerikában, Argentínában, Chiliben és Peruban rohamosan fejlődik a szőlőszet, de már Brazília is felkarolta a borászatot, sőt Afrika is mindinkább terjeszti ezt az ágat ugyannyira, hogy idővel már az ottani olcsó produkció kétségtelenül éreztetni fogja befolyását az európai és így a magyarországi borkonjunkturákra is. A múlt évben a tengerentúli államokban több mint 18 millió hektoliter bor termett (5 év előtt alig 7—8 millió); Európában pedig 125—130 millió hektoliter; így tehát 10 év alatt a tengerentúli részekben elérheti a borprodukció már a 35—40 millió hektolitert és ez bizonyára számot is fog tenni az európai piacok borforgalmában.

— **Időjárás.** A légnomási különbségek nagyobbak lettek, a depresszió a Közép-tenger felett jobban kifejlődött, a maximumok pedig erősbödtek. Az idő csapadékos és felhős. Nálunk az idő enyhe, változékony és esős volt, a csapadék csak az Alföldön s a tengerparton volt jelentékeny. Budapest + 6°, Szeged + 11°, Kolozsvár + 7°, Fiume + 9°.

A hőmérséklet sülyedése és helyenkint esős idő várható.

Budapesti gabonatözsde.

I. Készárúüzlet. Március 31.

Buzában a hangulat ma valamivel kellemesebb volt. A forgalom azonban mérsékelt s az eladók körülbelül 16.000 mm.-ért változatlan teljes érákat fizetett. Finom buzák néhány fillérral többet is értek el.

A legmagasabb jegyzés 8.07—8.05, a legolcsóbb 7.40 korona 3 óra.

Rozsban korlátolt a forgalom, az irányzat és árak változatlanok. Parasztásra minőség szerint 6.10—6.20 K.-ig jegyzünk, készpénzfizetéssel. Malomba szállítva 6.30—6.40 K.-ig érhető el 3 óra.

Takarmányárpában alig van üzlet, a hangulat kellemes, az árak változatlanok. Minőség szerint 5.50—5.80 korznáig érhető el. Jobb minőségű árpa ugyancsak ártartó.

Zabban az irányzat mérsékelt forgalom mellett nyugodt; az árakban nincs változás. Minőség szerint 4.90—5.50 K.-ig jegyzünk.

Tengeriben a kínálat továbbra is gyenge; jobb kereslet mellett néhány fillérral emelkedtek. Prompt szállítva 5.30 K.-ig.

Az árak mindenütt 50 kilogrammonként értendők.

II. Határidőüzet.

New-Yorkból ma 1—1½ c.-ig terjedő emelkedést jelentettek nagymérvű vételek folytán, melyek részben az által idézettek elő, hogy beérkezett magánhírek szerint Franciaországban az őszi búzával bevett 20 százalékkal kisebb a tavalyinál. Emelkedésnek ez ugyan gyenge alap, a mit legjobban bizonyít az, hogy *Paris* — a hol pedig eme „felfedezésnek” leginkább kellett volna hatást gyakorolni, — teljesen változatlan. illetve egyes terminusokban csak 5 centimes-mal magasabb.

Az amerikai emelkedés így tehát nálunk sem gyakorolt különösebb hatást, annál kevésbé, mert *London* és *Berlin* is változatlan esendes irányzatot jelentettel.

Az árfolyamok ca 2 fillérrel a tegnapi zárlat fölött állanak.

Az áprilisi határidő felmondási ideje néhány nap múlva bekövetkezik s az engagement jegyzéke ma volt benyújtandó a Giró-és Pénztár-Egyletnek. Annak terjedelme persze meg nem állapítható, de bizonyára — az eddig is eszközölt lebonyolítások dacára — igen nagy lehet. Átvétő, a búzára legalább, melyet jóformán kizárólag szerb áruban fognak felmondani, — alig leend s így valószínű, hogy a report tovább is nagyobbodni fog.

A vetések felől is kedvezők a hírek s az időjárás mi kívánni valót sem hagy fenn.

Tengeri tartósan szilárd s e cikk iránt állandóan jó vélemény uralkodik.

A malmok ma valamivel jobb vételkedvet tanusítottak, az irányzat is barátságosabb, árválulás azonban be nem állhat, mert a tulajdonosok készleteike tszivesen adják változatlan árák mellett is.

A hozatalok az utolsó 24 órában búzában 11.585 mmázsát tettek ki.

Kolozsvári piac.

A csütörtöki (márczius 29-iki) **hetivásáron** a következő gabona-árakat jegyeztük föl.

Buza métermázsánsként	K.-tól	12:00—14:20 K.-ig.
Rozs	"	9:50—10:30 "
Zab	"	7:70—08:20 "
Árpa	"	9:15—10:00 "
Kukoricza	"	9:60—09:80 "

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Képviselősege Kolozsvártt

(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)

Az intézet alaptőkéje 30 millió korona.

4%-os és 4½%-os

Záloglevélköcsönöket

nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: 50 évi törlesztéssel 5 százaléknál,

nagyobb városokban fekvő házakra 40 évi törlesztéssel 5-40 százaléknál évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítási árfolyam mellett 4½%-os záloglevélköcsönöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-40 százaléknál és nagyobb városokban fekvő házakra 42½ évi törlesztéssel 5-65% évi részletfizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet

bizalmi férfai adnak véleményét. (1.)

A bank képviselőségénél kaphatók 4% és 4½%-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyereségekötvények.

LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG: Az irodalmi szakosztály elnöke: Br. BÁNYFY ERNŐ, alelnök: SZABÓ SÁMUEL, tagok: Br. FEILITZSCH ARTHUR, Dr. GIDÓFALVY ISTVÁN, GYÁRFÁS BENEDEK, KUSZKÓ ISTVÁN, LÉSZAI FERENCZ, Báró MANNSBERG SÁNDOR, TUBA LAJOS, TURCSÁNYI GYULA

Felolós szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Társszerkesztő:

JAKAB LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

NYILT-TÉR.

AZ

ADRIAI

BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 104 millió korona.

A magyarországi igazgatóság intézője:

Br. PODMANICZKY FRIGYES.

E társulat, mely 62 éves fennállása óta 440 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett: tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselőség

Kolozsvárt:

Szekula Ákos

vezérfelügyelő.

(250.)

HIRDETÉSEK.

SPITZER C. építési vállalat

beton és kőanyag csatornázás, árnyékszék, vízvezeték, fürdő, gőz- és légfűtős berendezések tervezésére és elkészítésére.

Klinker-téle és Mettlachi kövezések és teljes istálló-berendezések. Agyagkő chamotte és vasárnak raktára.

ARAD,
Tököl-tér 2a.

BUDAPEST,
Teréz-körút 17. szám.

BÉCS,
I. Getreidemarkt Nr. 16.

Telefonszám 408.

Kolozsvár, Belközép-utca 12. sz.

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy új csatornázási, vízvezeteki, fürdő, gőz- és légfűtés berendezéseket, továbbá már meglévő csatornázások és vízvezetékek átalakítását, valamint minden e szakba vágó javításokat teljes jótállás mellett továbbra is elvállalok.

Egyidejűleg bátorodom értesíteni, hogy itteni műszaki irodámmal összeköttetésben nagy raktárom van: Kőanyag öntöttvas, horganyzottvas és ólomcsövek úgy mint a hozzá tartozó idomdarabokból, csatornázás, vízvezeték és esővízcsatorna, árnyékszék-ömlők, kéménytoldások é. a. t. számára valamint fürdőberendezésekhez szükséges kályhák, kádak és vas réz és porcellán árukat is.

Továbbá raktáron tartok: Mettlachi és Klinker lemezeket konyha, folyosó, fürdőszoba és kapualy kövezéséhez úgy mint falak beburkolásához, melyek kövezését szintén elvállalom.

Ezen kívül nagy raktárom van kitűnő minőségű Portland- és Román-cementből valamint szállítok Magyar-, Morva-, Német- és Francia országi fedélpalát is.

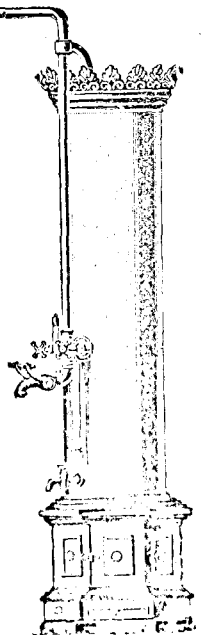
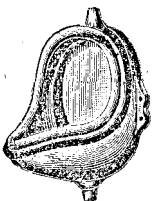
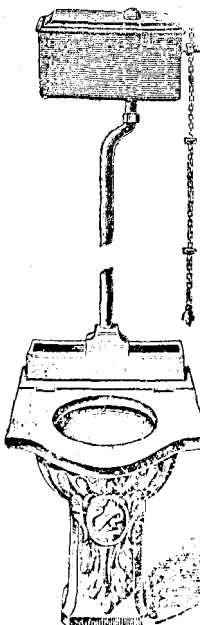
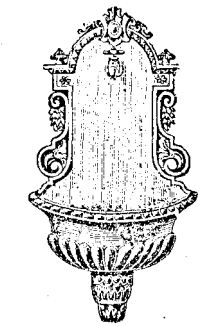
Itteni három évi működésem alatt semmi fáradságot és költséget nem kiméltem, hogy üzletemet a tisztelt közönség igényeinek megfelelőleg valódi mintázlettel fejlesszem és sikerült mindazok meglegedését megnyernem, kikkel eddig összeköttetésbe léptem.

Tisztelt Közönség becses figyelmét vállalatomra felhiva és pártfogását kérve, ajánlom magamat szives jóakarataiba és jegyzek

kiváló tisztelettel

Spitzer C.

Kolozsvár Belközép-utca 12.

**Vető-
magvakból**

Luczerna,
Répamag,
Csomós ebir,
Francia perje
fűmag.

Korán érő:
tavaszi búza,
duppauzi zab,
székely fengeri.

Gróf Teleki Arvéd úr

Faiskolai termékekből:
vadgesztenye,
kórisfa,
tölgyesfák és
csemeték,
fűzdugványok.

**Magyar
tenyész-
bikákból**

(264.)
több kiválóan fejlett példány.
drassói uradalmában,
u. p. **KONCZA.**

Állattenyésztő gazdák figyelmébe!
Az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület”
Nagy-Enyeden, 1900. május hó 4-én
tenyészállat-kiállítást
rendez.

Díjazás alá esnek:

- I. Magyar erdélyi fajtánál: községi bikák, borjas tehének, tenyész-tehének és üszök.
- II. Havasi, esetleg pinzgauzi fajtánál: 1-3 éves bikák, tehének és üszök.
- III. Bivalyok: Bivalybikák és tenyészbivaly-tehének
- IV. Sertés: Kisbirtokosok kanjai.
- V. Juhok: Kisbirtokosok kosai.

Kitűzve 35 különböző díj 800 kor. értékben.

Bejelentések intézendők **SZÉKELYHIDY VIKTOR** gazdasági egyesülete titkár urhoz **Nagy-Enyedre**, hol a kiállítást illetőleg bővebb felvilágosítás nyerhető.

(299)

**A ranka-mentes kizárólag
erdélyi lóhere és legprimább
luczernamag**

a kolozs-monostori állami vetőmag vizsgáló
állomás által ólomzárolva a legjutányosabbban
beszerezhető:

Klein József és testvére

(303.)
ezégnél

M.-Vásárhelyen.

Mintázott ajánlatok kívánatra küldetnek.

(261.)

**Szőlőművelők és mező-
gazdák számára!**
A szőlőtelepek befecskendezéséhez, valamint
a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a **szegecs**
és **tormáncs** teljes kiirtásához
MAYFARTH Ph. és Társa-féle
szabadalmazott

Önműködő
ugy hordozható, mint
kocsira szerelt

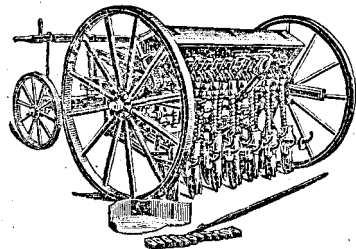
„SYPHONIA”
fecskendői, a legjobbakkal bizonyultak, a melyek
szivattyúzás nélkül a folyadékot **önműködőleg** a növé-
nyekre permetezik. Ezen fecskendőknek már **sok ezerre**
menő példánya van alkalmazásban és **számos elismerő**
bizonyítvány igazolja ezeknek elvitázhatlan kiválóságát
minden más rendszerrei szemben

A legjobb vetőgépek
Mayfart Ph. és társa legújabb
szerkezetű

„AGRICOLA”
(Tolóvetőkerékrendszer) vetőgépei.
Mindennemű mag- és különböző
magmennyiség számára, váltó-
kerekek nélkül, dombon avagy síkon a legkönnyebb járás, legna-
gyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki.
A lehető legnagyobb munka-, idő- és pénzmegtakarítást teszik.
lehetővé.

Különlegességeket **széna- és szalma-prések** kézi használatra. **Kuko-
ricza-morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék,
hengerek és boronákban** a legújabb rendszer és elismert legjobb alko-
tás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak.

Mayfarth Ph. és Társa
cs. és kir. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak
(229.) **BÉCS, II. Táborstrasse 71.**
Kitűntetve több mint 400 arany, ezüst és bronzéremmel.
Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek.
Képviselek és ismételadók alkalmaztatnak.

Takaromány-búzakorpa és dereze
kiváló minőségű, 10 métermázsán felül bármily mennyiségben
igen jutányos árban
ELADÓ.

Értekezni és rendelni lehet levélleg, akár személyesen: naponta d. e. 11 órakor a lapkiadóhivatalában, hol a korpa is megtekinthető.

Impregnált

csillag * jegyű

takarmány

(298.)

répa-mag

Mint hogy tudomásunkra jött, hogy a törvényesen bejegyzett csillag * védjegyet viselő és a 88.000-ik sz. a. szabadalmazott eljárással *impregnált takarmányrépa*-magvainkat számos esetben hamisítják, a mennyiben egyes vidéki kereskedők néhány-zsák csillagjegyű répamagot rendelnek és ha ez elkelt, akkor mindenféle csekélyebb értékű magot árusítanak a csillagjeggyel ellátott zsákokban, hogy ez által azt a hiedelmet keltsék, hogy a zsákokban az általunk termelt és *impregnált takarmányrépa* foglaltatik, szükségesnek tartjuk a magyarországi tisztelt gazdaközönséget értesíteni, miszerint a valódi csillag * jegyű

Eckendorfi takarmányrépa Csillagjegyű.

impregnált takarmányrépa-magvak

Magyarország, Felső- és Alsó-Ausztria, valamint Morvaország részére kizárólag egyedül csak a

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedő cégénél.

Budapest VII. ker., Rottenbiller-utca 33. sz. és VI. ker., Andrássy ut 23. szám kaphatók.

Az általunk termelt és impregnált fajták, úgymint

	Sárga Oberndorfi,	Sárga Eckendorfi,	
	Vörös Oberndorfi,	Vörös Eckendorfi,	
	Sárga olajbogyó,	Sárga Mammut,	
	Vörös olajbogyó,	Vörös Mammut,	

mint említettük, Magyarországon **egyedül** csak a

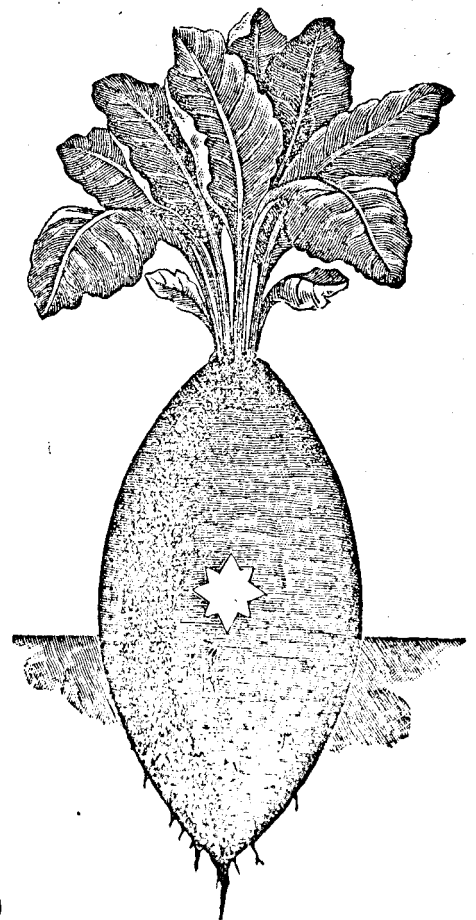
Mauthner cégénél

kaphatók. **különösen kitűnnek** azért, hogy

1. csirázási energiájuk erősebb, magas csirázó képesség folytán gyorsabb és erőteljesebb a kikelésök, kitűnnek továbbá
2. a fajtáknak fajazonossága által, tudniillik alakra és színre nézve,
3. a magvak leg gondosabb tisztítása és végre a meglepő nagy termés által.

Jaensch Gusztáv és társa

ascherslebeni (Északnémetország) birtokosok és magtermelők.

Olajbogyó alakú takarmányrépa Csillagjegyű.

Hazai Jpar

ELSŐ ÉRMEK, ARANY KITÜNTETÉSEK, ÁLLAMDIJAK stb.

A BALANCE SEPARATOR

lefölöző-gépek hat hónap alatt kifizetik önönmagukat.

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZGYÁR

FUCHS és SCHLICHTER

BUDAPEST, VI., ANGYALFÖLD, JÁSZ-UTCZA 7.

(292. II.)

Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek teljes berendezése.

Tisztelt vevőinknek hosszabb időre biztos vajpiacot biztosítunk.

FUCHS és SCHLICHTER.
Budapest, VI. Jász-utca 7.

AKI

tejgazdasági eszközöket
vagy gépeket venni szán-
dékozik!

tehenészetet akar be-
rendezni!

tejgazdasági telepet ki-
ván felállítani!

tejszövetkezetet óhajt
létesíteni!

az forduljon teljes bizalommal hozzánk.

Díjmentesen szolgálunk utbaigazítással, tanácssal.

Alfa-Separator

(244.)

részvénytársaság.

ezelőtt: Pfanhauser A.

Budapest, VII., Erzsébet-körut 45.

Sertéstenyésztők figyelmébe.

A 13652. szám alatt szabadalmazott SOMOGYI GÉZA-féle
állatok emésztését elősegítő por

mindenféle sertésbetegségek ellen

sikeres hatással bír.

A 13652. sz. magy. kir. szabadalmi okiratnak kivonata.

Jelen találmány tárgya egy eljárás, áll a táppor előállítására, melyet állatok, különösen sertések úgy folyékony, mint szilárd táplálékába bekeverve, annak emészthetőségét megkönnyíti.

Mint a tapasztalatok bizonyították, ezen tápporral ellátott táplálék az állat szervezetére igen jótékonyan hat, a mennyiben annak ellenálló-képességét betegségek ellen már aránylag rövid használat után nagy mértékben növeli.

Figyelmeztetés.

A por, melyet az étellel együtt bevesz a sertés, a gyomorból megemésztés után a vékonybelekbe kerül, a hol az tovább emésztődve annak alkalmas részei a bél szivó edényei (bolyhai) által felszívódnak s a tápláló szervek erein keresztül a vérbe vitetnek és számtalan véredény által szétterjednek a test minden részébe; innen van tehát az, hogy a por tartalma szerint belsőleg hat, mert ha találmányom rendszeresen használva lesz, sikeres eredménnyel jár.

Használati utasítás.

Ha az állat nem eszik és nem emészt, hetenként 2-szer 3 deka 1/2 evőkanállal adandó naponta.

Ha az állat gyengélkedik, az első két nap 5 deka 2/2 evőkanállal naponta. Azonban, ha betegségbe megy át, két napon át 8 deka 4 evőkanállal etetendő. — A por kevés hig ételbe keverendő.

Elismerő levelek gazdaságokból vannak.

Kapható mindenütt.

1/4 kg. doboz 90 fillér (45 kr.), 1/2 kg. doboz 1 korona 80 fillér (90 kr.)

(288.)

Készítő: SOMOGYI GÉZA, Arad.

Főraktár: BURGER FRIGYESNÉL Kolozsvártt.

Nemesített őszibaraczk csemeték

a 15 legnemesebb fajtában kaphatók Fr. Caspari és Társa díjat nyert faiskolájában Medgyesen (N.-Küküllőmegye) 100 darabonként 35 frt árban.

(285.)

Kimerítő árjegyzék minden gyümölcsfajtaról ingyen és bérmentve kapható.

Eladó elsőrendű szőlő-ajtványok

és kitűnő

asztali Ó- és Uj hegyi borok

nagy mennyiségben!

Gyökeres ajtványok: Bakar Piros, Erdei fehér, Bácsó vagy Juhfark, Portugizi, Olasz-Rizling, Rajnai Rizling, Ropogós gyöngy, Madeleine Angevine, Madeleine royal ezre 120 frt első osztályu. Sima zöld ajtvány ugyan ezen fajkból ezre 80 frt első oszt., mind Rip. Portalis alanya vannak ajtv. kapható nagy mennyiségű Othello sima vessző ezre I. oszt. 10 frt, II. oszt. 6 frt. Delevardt sima 50 frt. Megrendeléseket elfogad:

Sándor József Bihar-Diószege.

(290.)

Uj találmányu Szabadalmazott Kosárbetét gőz-cséplőgéphez

BAJZÁTH IGNÁCZ, székelyhidi lakos tulajdona.

Teljes jótállást vállalok betétemmel felszerelt gépek tiszta munkája és jó anyagáért, mivel betétem a legfinomabb és legjobb öntött acélból készítvék, egyébként tisztelt vevőim figyelmét a nálam bármikor megtekinthető számos elismerő iratra irányítani bátorodom.

Ezen kosárbetétet 1898. évben bizottságilag kipróbálták olyan gabonával, a mely már három napig vízben ázott és mégis tisztán kidörzsölte a szalmából a szemet. A meghívott bizottság a tiszta munkáért legnagyobb meglepedését nyilvánította. Ezen kosárbetétnek meg az a nagy előnye is van, hogy a gőzgép sokkal könnyebben hajtja a cséplőgépet, mivel a kosarat nem szükséges közvetlenül a dob felületéhez szorítani, mert ez a kosár alsó részére van csavarokkal erősítve, a kosár egy harmadrészét foglalja el, a hol a teljes kidörzsölést végzi. A kosárbetét éppen úgy van ellátva rovátkás sinekkel, mint a dob és a szalma a kosár felső részében megterült, mely a szükséghez képest nyitva van és így teljes menetben lehet a gépet járni, mert a szalma nem szorul meg a dob és kosár között, így a rosták teljesen rázódhatnak és a szelelők is a kellő gyorsasággal hajtának, ezeknél fogva a gép mindig tisztán dolgozik és sokkal kevesebb tüzelő anyag fogyasztatik. Sokszor megessett, hogy a szalma kissé nyirkos; a kosár lécei kopottak voltak és erőltetett munka miatt naponta 2-3 mázsa gabonát a kazalba hordottak a mi óriási kára a gazdának.

A kosárbetétek árai:

10 lóerejű géphez	90 korona.	6 lóerejű géphez	70 korona.
8 lóerejű géphez	80 korona.	4 lóerejű géphez	60 korona.

Megrendelés esetén a kosár hosszúságának mértéke beküldendő.

Megrendelhető a feltalálónál.

BAJZÁTH IGNÁCZ gépésznél, Székelyhid, (Biharmegye.)

T. cz. Bajzath Ignác uradalmi főgépész urnak; Székelyhidon. Az általa, a mtgos egri főkapitán egyeki gazdaságban levő egy 10 és egy 8 ló erejű cséplőgéphez beillesztett, saját találmányu kosárbetétet több napig cséplés és különféle szalmás gabona neműek után kipróbálva, nagyon czélszerűnek és megfelelőnek találtam; mert azonkívül, hogy a buzaszalmában kalászokat nem hagy, a szalmát a legmelegebb időben sem töri annyira össze, mint betét nélkül, és így a cséplést is könnyebbé teszi, valamint a gép mozgását is elősegíti. Szóval oly találmánynak tartom, mely minden cséplőgéphez elkerülhetlenül kell, hogy beszereztessek.

Kelt Egyeken, 1898. augusztus hó.

Csák Gyula, főkapit. urad. tisztartó.

SZÉKELYHIDI URADALOM.

Székelyhid, 1898. okt. 21.

BIZONYÍTVÁNY.

Az uradalom a magyar állami gépgyárból vett egyik cséplőgéphez az évi cséplési időny alatt igen rosszul verte ki a szemet a szalmából, daczára, hogy új dobsint kapott, kénytelen voltam Bajzath Ignác főgépész ur által feltalált kosárbetét szerkezetet tőle megvenni, az eredmény meglepő volt, mert nemcsak a száraz gabonából, hanem a vizesből is a szemet tökéletesen tisztán kiverte, a cséplés is gyorsabban és jobban ment, s minden tekintetben a kosárbetéttel tökéletesen megvoltam elégedve, úgy hogy azt mindenkinek a logjában ajánlhatom.

(296.)

Pehártz Sándor,
uradalmi tisztartó.

NYILATKOZAT.

Miszerint 1898. évi cséplésre, Bajzath Ignác ur által feltalált és szabadalmaztatott „kosárbetétet” az Első Magy. Gazd. gépgyár r.-t.-től beszerzett gőzgépemhez alkalmaztam. Az eredmény annyira kielégítő volt, hogy a szalmába kalászt, vagy fejet találni nem lehetett. És ezen tiszta munka azt eredményezte, hogy az én csekély gazdaságomban legkevesebb 15 mm. buzával több került a magtáramba. Amiért is a legnagyobb meglepedéssel nyilatkozom a „kosárbetét” jóságáról.

Székelyhid, 1898. október 29.

Tunyoghy Lajos.

T. Bajzath Ignác urnak Helyben. A legnagyobb elismeréssel nyilatkozunk a Bajzath-féle szabadalmazott „kosárbetét” jó és czélszerűsége iránt, mivel az 1899-ik évi gabona cséplési időny alatt azon meggyőződésre jutottunk, hogy a kosárbetét használata lelkiismeretes kezelés mellett megfizethetetlen találmány, mert olyan tiszta cséplést lehet vele végezni, hogy még a kötélnek sodrott éretlen nyirkos buza szalmában sem lehet magot találni, mert a betét azt is teljesen összetépi és a magot kidörzsöli, a mi teljes meggyőződésből igazolunk, mint olyan géptulajdonosok, a kik a kosárbetétet alkalmaztuk és jónak is találtuk.

Kelt Székelyhid, 1899 évi november 10-én.

Rosenfeld Ignác,
Berger Benő, cséplőgép tulajdonosok.

Pécsi Antal,
okl. gépész.

Tek. Medgyessy és Tsa uraknak, Debreczen. Sziveskedjék czimtunkra mielőbb még 8 drb. 10 lóerejű cséplőhöz való Bajzath-féle kosárbetétet küldeni a megállapított árfeltételek mellett.

Balmaz-Ujváros, 1899. július 18.

Maradtunk tisztelettel
Lichtschein Dezső és Samu.

A kosárbetét szállítása, utánvétellel eszközöltetik, ha más megállapodás nem jött létre.

Elemi Biztosító Részvénytársaság.

Teljesen befizetett részvénytőke 4.000.000 korona.

Kolozsvár, 1900. márczius hó.

Van szerencsém t. Cz. b. tudomására hozni, hogy az

Elemi Biztosító Részvénytársaság

számára tüzbiztosítási ajánlatokat épületekre, ingóságokra, áruraktár, termény és takarmánykészletekre stb., valamint gyári és átalány-biztosításokra vonatkozólag elintézés céljából elfogadok.

Midőn egyszersmind b. tudomására hozom, hogy az általam képviselt intézet más biztosító vállalattal szemben kötelezettségben nem áll (nincs kartelben), kérem, hogy sziveskedjék b. bizalmával megtisztelni, a mit legelőnyösebb feltételekkel és méltányos eljárással mindenkor kiérdemelni iparkodom.

Kiváló tisztelettel

az Elemi Biztosító Részv. Társaság kolozsvári vezérképviselője:

Ferenczy Dezső

(295.)

Jókai-utca 4. sz., Ferenczi-ház.

Vidéki ügynökök a legelőnyösebb feltételekkel felvételnek.

Kereskedelmi ker-
tészet, magtermelés.

KLEIN VILMOS
magkereskedő SZATMÁR.

Heremag-kiviteli
üzlet.

Ajánlja kiváló minőségű gazdasági magvait, főképp államilag ólomzárólt

lóheremagot

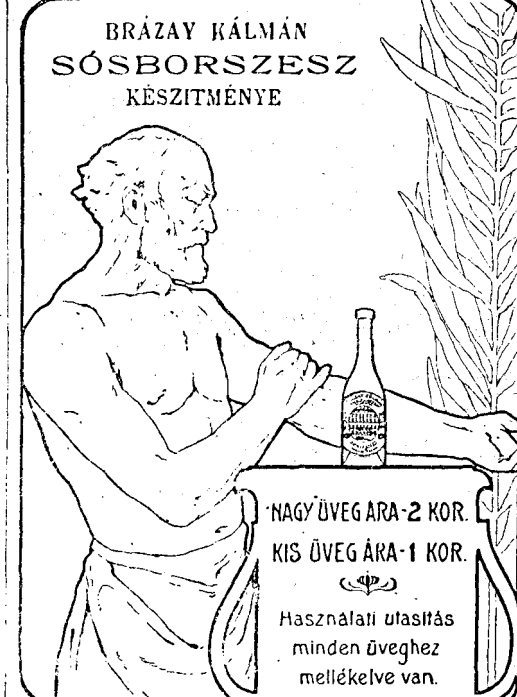
stb., mindenféle gazdasági magot. Sajáttermésű konyhakerti s virágmagvainak, valamint fa- és rózsaiskolájának képes árjegyzékét kívánatra beküldi

Klein Vilmos
magkereskedő SZATMÁR.

(293.)

Számos erdélyi főur elismerő levele rendelkezésre áll.

BRÁZAY KÁLMÁN
SÓSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE

NAGY ÜVEG ÁRA - 2 KOR.
KIS ÜVEG ÁRA - 1 KOR.

Használati utasítás
minden üveghez
mellékelve van.

Világhírű, rendkívül jó hatású háziszor bedörzsölés által megbűléses esetekben: csusz, köszvény és fűszagotánál, hurutos szembajknál, toraklobnál, differitisznél, fogfájásnál, migrain, hajhullás és lábizzadás ellen. Gyűrű gyógymódra (massage) orvosi tekintélyek által ajánlott kiváló szer. Használati utasítás, melyben minden egyes baj ellen miként alkalmazása e szernek részletesen le van írva, minden üveghez mellékelve van.

Gyártási hely: Budapest.

Kapható minden fűszerkereskedésben s gyógyszerárban.
Számos elismerő-levél a világ minden részéből.

(249.)

Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet.

BUDAPESTEN, VIII., József-körút 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: TELEKI GÉZA gróf. Alelnök CSÁVOSSY BÉLA.

Igazgatósági tagok:

ANDRÁSSY GÉZA gróf, DESSEWFFY ARISTID, PÜSPÖKY EMIL, SZÓNYI ZSIGMOND
TELEKI SÁNDOR gr.

Vezérigazgató: SZÓNYI ZSIGMOND

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint a biztosítás terén híven megfelel hivatásának; folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes melegegedését vívta ki magának; az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé, a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; — minden más illeték kizárásával.

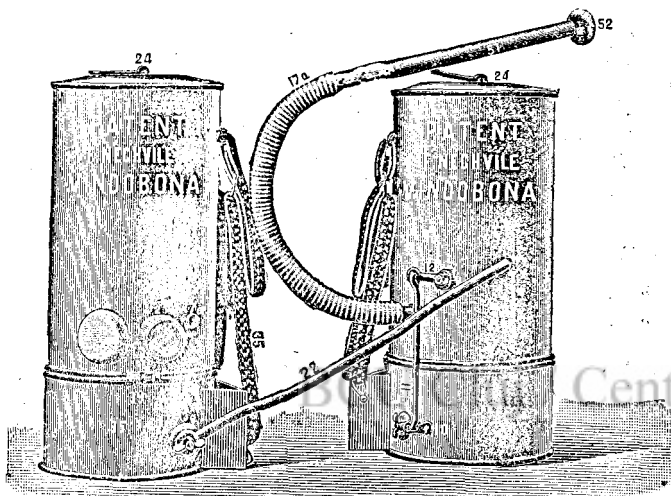
A takarmány és szalmáseleség

biztosítása egy intézetnél sem eszközölhető oly olcsón és oly kedvező feltételek mellett, mint a szövetkezetnél.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kiszagadják, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják, 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapesten (József-körút 8.) és a vidéken létesített ügynökségek. (185.)

A szőlő OIDIUM (lisztharmat) betegségének leküzdésére a

„VINDOBONA“

kénfúvó készülék a legjobb, aminek bizonyítéka a geissenheimi (Rajna mellett) gyümölcsészeti és borászati tanintézetben a „Torpille“, „La Rapide“, „Vulcan“, „Universal“ és „Vindobona“ kénfúvókkal végzett összehasonlító kísérletek eredményeképpen a „VINDOBONA“ kénfúvóról ki nyilvánított szakvélemény:

»A készülék (Nechvile Ferencz »Vindobona«-ja) rendkívül könnyüége dacára erős és tartós szerkezettel bír. Működése roppant könnyű, szinte játszva funkcionál. A legtakarékosabban működik.«

Kapható:

Oberth Frigyesnél MEDGYESEN,
vagy közvetlenül

Nechvile Ferencz

szőlőmivelő eszközök, érczárú- és pinczegazdasági gépgyárában,

BÉCS, VI. Griesgasse 14. szám.

Hazai gyártmány.

Csinos kerti- és parkkerítések, kapuk

vaskerettel és sodronyfonat-betéttel.

Továbbá olcsó és tartós gép-sodronyfonatok, kertek, erdők, vadaskertek, tyúk-udvarok, gazdasági telepek, ménesek stb. bekerítésére. Aczél-tűskés kerítés-sodrony, ugymint csavart-pánthuzal.

Kaphatók:

Kollerich Pál és Fiai

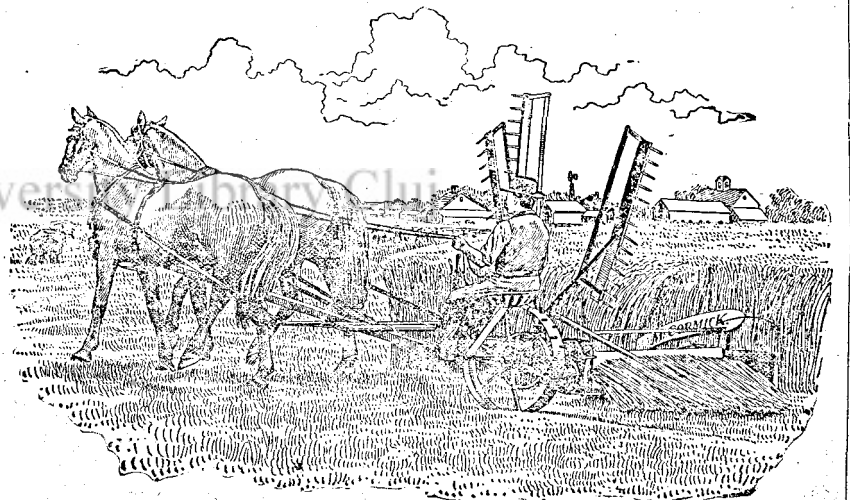
gyárosoknál (291.)

Budapest, IV., Ferencz József-rakpart 21.

Árjegyzék és költségvetések ingyen.

Mc. CORMICK
HARVESTING MACHINE COMPANY.
chicagói aratógépgyár.

Kévekötőaratógép.

Marokrakóaratógép.

Fűkaszálógép. (297.)

Szénagyűjtő-gereblye.

Kévekötőzsineg.

Kaszaélesítő.

Iroda és főraktár Magyarország és Ausztriára.

BUDAPEST, V. Váci-ut 38 sz.

William J. Stillman Igazgató.

Solymosy és társa, Kolozsvár, Képviselők

Kolozs, Szilágy és Háromszék megyékre.

GAÁL és MOLNÁR

ASZTALOS és KÁRPITOS BUTORAINKAT

a legszolidabb árakban, az érdeklő közönség becses figyelmébe ajánljuk.

(161.)

Gaal és Molnár.

legnagyobb butor-raktára

KOLOZSVÁRT, Unio-utcza 8-10. sz.

Saját műhelyünkben és felügyeletünk alatt szakszerűen készült

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény **JEGYZÉKE.**

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40
50.000	nyer. és jut. összegben	13.160.000

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerecsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$)	frt	—,75	vagyis	1.50	korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$)	"	1.50	"	3.—	"
egy fél ($\frac{1}{2}$)	"	3.—	"	6.—	"
egy egész ($\frac{1}{1}$)	"	6.—	"	12.—	"

utánvét mellett vagy az összeg előzetes be-
küldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é április hó 10-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest,

V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** főelárusítók Budapest.

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben {utánvételezni küldöm
postautalvánnyal küldöm.} A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.
.....
.....
(300)

Rác György

nagybirtokos
Jolánföldi szőlőtelepén és kertészetében

KULA. (Bács megye).

Leszállított áron kapható:
Fajtisztán telepített szokványyszerű és peronosporamentes amerikai és európai szőlővessző.

Gyökéres, fás éssima zöldoltvány Rip. Portalis (Gloire de Montpellier) és Rupestris **Monticola** alanyan 16 jó bor fajban és 40 muskotály és csemege fajban.

A kertészeti osztályban:

Igen szép gyümölcsfák, körte és alma vadonczok.

Gyönyörű utszéi fák.

A legjobb és legellentállóbb élősvény **Machura aurentiaca** azután **Gleditsia** végre rózsafák, cserjék stb.

Kívánatra árjegyzéket küld az

Intézőség. (294.)

Posta, távirda és vasuti állomás helyben.

KASSANTAL

aranyozó-üzlete

Kolozsvárt, Belközép-utca 14. szám.

Aranyozó műhelyében készít uj képkereteket tükörkereteket, consolokat, szalon-asztalt, függönytartókat. Mindenféle aranyozott butorokat elvállal jutányos árban felelősség mellett.

Régi keretek aranyozását jutányos árban.

Továbbá templomi aranyozásokat, uj oltár készítését rajz szerint. Régi oltárok újbóli aranyozását a legjobb csiszolt arannyal

jutányos árban, felelősség mellett elvállal.

Oltár gyertyatartókat, feszületeket jó, tiszta és tartós arannyal, aranyozásáért felelősséget vállalok.

Pontos kiszolgálás! (163.)

(252.) (törvényileg védve)

(Dr. Weissenberg H.)

Egyedüli biztos óvszer

a fertőző borjűvérhas ellen

(BORJUVÉSZ.)

Mindig biztos hatású egyszerű alkalmazás!

Elkülönítés, fertőtlenítés stb. szükségtelen.

Számos elismerő nyilatkozat.

Egyedüli készítője:

Menge B. vegyész Tichau O.-S.

Ismertető füzetek ingyen és bérmentve.

Magyarországi vezérképviselő:

Kalmár Vilmos

Budapest, VI., Teréz-körút 3.

Marcinkiewicz Ignác

férfi ruha-szabó

KOLOZSVÁRT, Belközép-utca 3. szám.

Ajánlja 18 év óta fennálló s a mai kor és divat követelményeinek teljesen megfelelően berendezett

FÉRFI-SZABÓ-ÜZLETÉT.

Raktáron tart nagyon szép hazai, valamint valódi angol, francia és külföldi szövet-ujdonságokat.

Ugy helyi, mint vidéki megrendeléseket szakszerű munkával pontosan és olcsón teljesít.

(150.)